

BIBLIOGRAFIE

POLSKA BIBLIOGRAFIA
ANTYKU CHRZEŚCIJAŃSKIEGO 2013*

1. Prace zbiorowe (antologie tekstów i opracowania)
2. Bibliografie i problemy metodologiczne
3. Prace ogólne, historie literatury
4. Historia wspólnot, instytucji, okresów historycznych, regionów
- 5.1 Historia doktryn (teologia)
- 5.2. Historia doktryn (filozofia)
6. Liturgia
7. Hagiografia i historia duchowości
8. Archeologia i historia sztuki
9. Biblia
- 9.1. Apokryfy
- 9.2. Gnostycyzm
10. Patrystyka i średniowiecze (łacińskie i bizantyńskie)
11. Autorzy
12. Recenzje, omówienia
13. Sprawozdania
14. Wybrane publikacje z zakresu literatury klasycznej

1. Prace zbiorowe (antologie tekstów i opracowania)

Authority in the Past and Present, red. K. Ilski – K. Marchlewicz, Poznań 2013, Instytut Historii UAM.

Chrześcijaństwo a judaizm rabiniczny. Historia początków oraz wczesnego rozwoju, red. H. Shanks, tłum. W. Chrostowski, Warszawa 2013, Oficyna Wydawnicza „Vocatio”.

Czas Apokalipsy. Wizje dni ostatecznych w kulturze europejskiej od starożytności do wieku XVII, red. K. Zalewska-Lorkiewicz, Warszawa 2013, Wydawnictwo „Neriton”.

Człowiek w świecie antycznym, red. S. Sprawski, Kraków 2013, Oficyna Wydawnicza „Historia Iagiellonica”.

Ecclesia semper reformanda. Kryzysy i reformy średniowiecznego Kościoła, red. G. Ryś – T. Gałuszka – T. Graff, Kraków 2013, Wydawnictwo „Societas Vistulana”.

Encyklopedia katolicka, t. 18: *Serbowie – Szczepański*, red. E. Gigilewicz, Lublin 2013, Towarzystwo Naukowe KUL.

---

* Wykaz stosowanych skrótów zob. VoxP 25 (2005) t. 48, 437-449, lub na stronie internetowej: <http://www.voxpatrum.pl/pdf/wykaz.pdf>.

- Encyklopedia katolicka*, t. 19: *Szczepkowski – Użhorodzka Unia*, red. E. Gigilewicz, Lublin 2013, Towarzystwo Naukowe KUL.
- Granice wolności w starożytnej myśli greckiej*, red. J. Biernat – P. Biernat, Kraków 2013, Wydawnictwo UJ.
- Spór o piękno*, red. A. Maryniarczyk – K. Stępień – Z. Pańpuch, *Zadania współczesnej metafizyki* 15, Lublin 2013, Polskie Towarzystwo Tomasz z Akwinu.
- Sympozja Kazimierskie poświęcone kulturze świata późnego antyku i wczesnego chrześcijaństwa*, t. 8: *Granice świętości w świecie późnego antyku*, red. A. Głowa – B. Iwaszkiewicz-Wronikowska, Lublin 2013, Towarzystwo Naukowe KUL.
- Świat starożytny. Państwo i społeczeństwo*, red. R. Kulesza – M. Stępień – M. Daszuta, Warszawa 2013, Wydawnictwo UW.

2. Bibliografie i problemy metodologiczne

- Babiński M., *Ks. Profesor Henryk Wójtowicz (16 VIII 1928 - 17 XI 2012)*, *VoxP* 33 (2013) t. 59, 733-737.
- Cieśluk M., *Wykaz drukowanych prac Ks. prof. dra hab. Augustyna Eckmanna*, *VoxP* 33 (2013) t. 60, 33-43.
- Figiel J., *Patrystyka w czasopiśmie 2011-2012*, *VoxP* 32 (2012) t. 58, 419-486.
- Figiel J., *Polska bibliografia antyku chrześcijańskiego 2011-2012*, *VoxP* 32 (2012) t. 58, 373-418.
- Figiel J., *Wykaz prac dyplomowych z antyku chrześcijańskiego ukończonych w niektórych ośrodkach naukowych w 2011-2013 r.*, *VoxP* 33 (2013) t. 59, 673-685.
- Gacia T., *Ks. Henryk Wójtowicz – hellenista i latynista, profesor i przyjaciel*, „Mander” 68 (2013) 22-26.
- Gacia T., *Rev. Prof. Augustinus Eckmann – curriculum vitae eius et laudatio*, *VoxP* 33 (2013) t. 60, 29-32.
- Jougan A., *Słownik kościelny łacińsko-polski*, Sandomierz 2013, Wydawnictwo i Drukarnia Diecezji Sandomierskiej.
- Kochanek P., *Prof. dr hab. Edward Zwolski – droga intelektualnego rozwoju i dorobek naukowo-literacki*, *VoxP* 33 (2013) t. 59, 591-606.
- Kochanek P., *Udział Polaków w 21 międzynarodowych kongresach bizantynistów w latach 1924-2006*, *VoxP* 32 (2012) t. 57, 309-335.
- Lach-Bartlik L., *Ksiądz Profesor Wincenty Wilhelm Myszor*, *VoxP* 32 (2012) t. 57, 11-20.
- Lach-Bartlik L., *Wykaz drukowanych prac Ks. prof. dr. hab. Wincentego Myszora*, *VoxP* 32 (2012) t. 57, 21-34.
- Maćkowska A., *Wykaz prac dyplomowych napisanych pod kierunkiem Ks. prof. dr. hab. Augustyna Eckmanna*, *VoxP* 33 (2013) t. 60, 63-68.
- Maćkowska A., *Wykaz prac recenzowanych przez Ks. prof. dr. hab. Augustyna Eckmanna*, *VoxP* 33 (2013) t. 60, 51-61.
- Maćkowska A., *Wykaz referatów wygłoszonych przez Ks. prof. dr. hab. Augustyna Eckmanna na krajowych i zagranicznych kongresach, sympozjach, sesjach i spotkaniach*, *VoxP* 33 (2013) t. 60, 45-50.
- Mikuła M., *Ἑλληνιστὶ γινώσκεις. Podręcznik do nauki greki chrześcijańskiej*, Warszawa 2013, Wydawnictwo „Sub Lupa”.
- Milewski I., *Vom Nutzen der patristischen Literatur für die Erforschung der spätantiken Wirtschaft: das Beispiel der griechischen Kirchenväter des 4. Jahrhunderts*, „Studia Ceranea” 3 (2013) 101-112.

- Myszor W., „*Ewangelia Judasza*”. *Materiały bibliograficzne*, VoxP 33 (2013) t. 59, 668-671.
- Stawiszyński W., *Bibliografia patrystyczna 1901-2004. Polskie tłumaczenia tekstów starochrześcijańskich pierwszego tysiąclecia*, wyd. 2 (wraz z indeksem nazwisk), Kraków 2013, Wydawnictwo Benedyktynów.

3. Prace ogólne, historie literatury

- Adamiak J., *Motyw Aurory w antycznej poezji chrześcijańskiej*, VoxP 33 (2013) t. 60, 79-92.
- Bielawski K., *Ani święty, ani spokój. Sylwy religijne: antyk – chrześcijaństwo*, Kraków 2013, Wydawnictwo Benedyktynów – Wydawnictwo „Homini”.
- Diddi C., *Le „chiavi tematiche bibliche” nel contesto della tradizione retorica e letteraria europea: un capitolo di poetica storica*, „*Studia Ceranea*” 3 (2013) 11-28.
- Dybała J., *Listy Ojców Kapadockich do kobiet*, VoxP 33 (2013) t. 60, 123-146.
- Grzywaczewski J., *Wpływy monastyczne w życiu rodzinnym w Galii w IV-VI wieku*, VoxP 32 (2012) t. 57, 193-215.
- Kołosowski T., *Etyczno-antropologiczne aspekty aborcji w świetle literatury Grecji i Rzymu*, VoxP 32 (2012) t. 57, 337-349.
- Krynicka T., *Starożytny łaciński centon: próba przybliżenia na przykładzie „Centonu weselnego” Auzoniusza*, VoxP 32 (2012) t. 57, 359-378.
- Kubiak Z., *Literatura Greków i Rzymian*, Kraków 2013, Wydawnictwo „Znak”.
- Musiał D., *Kobieta i mężczyzna w świecie antycznym: uwagi o starych sporach i nowych oczekiwaniach*, „*Klio*” 26 (2013) nr 3, 5-22.
- Orczyk A., *Pedagogia wzoru jako model formacji duchownych w Kościele starożytnym*, Warszawa 2013, Wydawnictwo UKSW.
- Paczkowski M.C., *Metafora soli w Biblii i literaturze wczesnochrześcijańskiej*, VoxP 33 (2013) t. 60, 221-243.
- Paczkowski M.C., *Wczesnochrześcijańska symbolika o charakterze ponerologicznym. Wybrane przykłady*, VoxP 33 (2013) t. 59, 39-65.
- Pancerz R.M., *Chrześcijanin a dobra materialne w refleksji szkoły aleksandryjskiej: od Klemensa do Dydyma*, VoxP 32 (2012) t. 57, 483-493.
- Sala R., *Początki życia ludzkiego w komentarzach patrystycznych*, PS 17 (2013) nr 1(32), 51-70.
- Stachura M., *Granice pojęć „sacer” i „sanctus” w Kodeksie Teodozjusza*, w: *Symposja Kazimierskie* [1], s. 73-80.
- Szczur P., *Odpowiedzialność za wychowanie dzieci w wybranej literaturze wczesnochrześcijańskiej*, VoxP 33 (2013) t. 60, 385-404.
- Teister W. – Uciecha A., *Postawa chrześcijan Kościoła perskiego w czasie prześladowań Szapura II*, VoxP 32 (2012) t. 57, 667-676.
- Trzebuniak J., *Hierarchia wartości cesarza Marka Aureliusza na podstawie jego „Rozmyślań”*, VoxP 33 (2013) t. 60, 461-471.
- Uciecha A., *Krzyż w literaturze wczesnochrześcijańskiej. Antologia*, Katowice 2013, Wydawnictwo „Emmanuel”.
- Wygralak P., *Postawa ubogiego wobec ofiarodawcy i jego daru w nauczaniu starożytnego Kościoła (I-III wiek)*, VoxP 32 (2012) t. 57, 763-772.
- Żelazny J., *Koncepcja świętości w chrześcijaństwie syryjskim*, w: *Symposja Kazimierskie* [1], s. 65-72.

4. Historie wspólnot, instytucji, okresów historycznych, regionów

- Attridge H.W., *Chrześcijaństwo od zburzenia Jerozolimy do cesarza Konstantyna (lata 70-312)*, w: *Chrześcijaństwo a judaizm rabiniczny* [1], s. 249-316.
- Biskupstwo w Novae (Moesia Secunda) IV-VI wieku. Historia – architektura – życie codzienne*, t. 1: *Historia i architektura*, red. A.B. Biernacki – R. Czerner, t. 2: *Życie codzienne*, red. A.B. Biernacki – E. Klenina – E. Genceva, Poznań 2013, Wydawnictwo „Poznańskie”.
- Bralewski S., *Hierarchia wschodnich biskupów w historiografii kościelnej V wieku*, *VoxP* 32 (2012) t. 58, 181-199.
- Charlesworth J.H., *Chrześcijaństwo i Żydzi w pierwszych sześciu wiekach*, w: *Chrześcijaństwo a judaizm rabiniczny* [1], s. 499-532.
- Cieciela J., *Żydzi w europejskiej części Cesarstwa Rzymskiego*, Warszawa 2013, The Enigma Press.
- Cohen Sh.J.D., *Judaizm do czasu opracowania Miszny (lata 135-220)*, w: *Chrześcijaństwo a judaizm rabiniczny* [1], s. 317-354.
- Dudek J., *Biskupi Dyrrachionu w strukturach Patriarchatu Konstantynopola (VII-XI wiek)*, *VoxP* 32 (2012) t. 58, 221-236.
- Dunn J.D.G., *Ekspansja chrześcijaństwa od Jerozolimy do Rzymu (lata 30-70)*, w: *Chrześcijaństwo a judaizm rabiniczny* [1], s. 149-210.
- Erdo P., *Władza Biskupa Rzymu: ujęcie historyczno-prawne*, „*Annales Canonici*” 8 (2012) 5-21.
- Feldman L.H., *Judaizm palestyński i diaspory w I wieku*, w: *Chrześcijaństwo a judaizm rabiniczny* [1], s. 25-88.
- Gafni I.M., *Świat Talmudu. Od Miszny do podboju arabskiego*, w: *Chrześcijaństwo a judaizm rabiniczny* [1], s. 355-424.
- Gołgowski T., *Początki Kościoła monofizyckiego w Egipcie*, *VoxP* 32 (2012) t. 57, 167-180.
- Groh D.E., *Religia imperium. Chrześcijaństwo od Konstantyna do podboju arabskiego*, w: *Chrześcijaństwo a judaizm rabiniczny* [1], s. 425-498.
- Grzywaczewski J., *Sobór Chalcedoński. Kontekst historyczny, teologiczny, następstwa*, *VoxP* 32 (2012) t. 58, 137-180.
- Herod P.E., *Teodor I papież*, EK XIX 621.
- Iłski K., *The Authority of Bishops in Classical Antiquity*, w: *Authority in the Past and Present* [1], s. 25-37.
- Kashchuk O., *Idea pentarchii jako rękojmią jedności Kościoła w dobie ikonoklazmu. Stanowisko Teodora Studyty*, *VoxP* 32 (2012) t. 58, 201-220.
- Keiss-Dolańska D., *Cezarea/Wieża Stratona w wybranych źródłach pisanych*, *VoxP* 32 (2012) t. 57, 297-307.
- Kindiy O., *Transformation of Education as the Precondition of the Establishment of Episcopal See in Alexandria in second and third century*, *VoxP* 32 (2012) t. 58, 35-48.
- Koczwaro S., *Teodor (antypapież)*, EK XIX 621.
- Komarnicki K., *Świętowanie w chrześcijaństwie w IV-V wieku*, „*Studia Redemptorystowskie*” 11 (2013) 201-229.
- Leszka M.J., *Kwestia Patriarchatu Bułgarskiego w I. poł. X wieku*, *VoxP* 33 (2013) t. 59, 583-592.

- Levine L.I.A., *Judaizm od zburzenia Jerozolimy do upadku drugiego powstania żydowskiego (lata 70-135)*, w: *Chrześcijaństwo a judaizm rabiniczny* [1], s. 211-248.
- Lewandowicz J., *O brzmieniu i tłumaczeniu kanonu 33. synodu w Elwirze najstarszego oficjalnego tekstu Kościoła o celibacie duchowieństwa*, *VoxP* 33 (2013) t. 60, 209-219.
- Łajtar A., *On the name of the capital of the Nubian Kingdom of Makuria*, „Przegląd Humanistyczny” 57 (2013) nr 2, 127-134.
- Maksymiuk K., *Działalność katolika Aby I w kontekście sytuacji Kościoła nestoriańskiego w Iranie w VI wieku*, „Szkice Podlaskie” 19-20 (2011-2012) 17-24.
- Mączyńska M., *Światło z popiołów. Wędrowki ludów w Europie w IV i V wieku*, Warszawa 2013, Wydawnictwo „Trio”.
- Modzelewska B., *Tymoteusz II Salofaciolos*, EK XIX 1231.
- Muc A., *Śmierć i pogrzeb w chrześcijańskim Egipcie (IV-VIII w.). Studium na podstawie źródeł literackich i archeologicznych*, Kraków 2013, Wydawnictwo „Nomos”.
- Paczkowski M.C., *Od „Tronu świętego Jakuba” do Patriarchatu Jerozolimskiego*, *VoxP* 32 (2012) t. 58, 9-33.
- Pilarz K., *Wychowanie we wspólnocie z Qumran*, Kraków 2013, Wydawnictwo „Nomos”.
- Sanders E.P., *Życie Jezusa*, w: *Chrześcijaństwo a judaizm rabiniczny* [1], s. 89-148.
- Stempa T., *Historia chrześcijańskiej rachuby lat*, „Elpis” 27 (2013) 107-116.
- Strzelczyk J., *Teodoryk Wielki*, EK XIX 633-634.
- Szczur P., *Ursacjusz i Walens z Mursy*, EK XIX 1401-1402.
- Turek W., *Le latin des documents pontificaux et de la Curie romaine*, trad. P. Descourtioux, w: *Sans le latin*, ed. C. Suzzoni – H. Aupetit, Paris 2012, Fayard, 291-318.
- Uciecha A., *Patriarchat i patriarchowie Seleucji-Ktezyfontu. Z dziejów starożytnego Kościoła w Persji*, *VoxP* 32 (2012) t. 58, 49-58.
- Vermes G., *Wprowadzenie. Prezentacja równoległej historii chrześcijaństwa i judaizmu rabinicznego*, w: *Chrześcijaństwo a judaizm rabiniczny* [1], s. 15-24.
- Wiewiorowski J., *Imperial Authority as Exemplified by Enactments Related to the Judiciary in the Late Roman Diocese of Hispania*, w: *Authority in the Past and Present* [1], s. 51-77.
- Wiewiorowski J., *Sądownictwo późnorzymskich wikariuszy diecezji*, Poznań 2013, Wydawnictwo Naukowe UAM.
- Wiewiorowski J., *Zakres terytorialny kompetencji „vicarius Thraciae” w VI-VII w.*, w: *Świat starożytny. Państwo i społeczeństwo* [1], s. 496-505.
- Wilczyński M., *Spoleczeństwo rzymskiej Galicji i Luzytanii wobec panowania swebskiego i wizygockiego w V i VI w.*, w: *Świat starożytny. Państwo i społeczeństwo* [1], s. 441-473.
- Wiśniewski R., *Wróżbiarstwo chrześcijańskie w późnym antyku, czyli jak poznać przyszłość i nie utracić zbawienia*, Warszawa 2013, Wydawnictwo „Sub Lupa”.
- Wolińska T., *Wschodnie patriarchaty wobec sporu dotyczącego tytułu „Patriarcha Ekumeniczny”*, *VoxP* 32 (2012) t. 58, 59-90.
- Wysocki M., *Teofil z Castabali*, EK XIX 647.
- Wysocki M., *Traditores*, EK XIX 953.
- Zarzeczny R., *Historia Kościoła w Egipcie*, Kraków 2013, Wydawnictwo „Petrus”.

5.1. Historia doktryn (teologia)

- Adamiak S., *Opozycja Zachodu wobec potępienia „Trzech Rozdziałów”*, w: *Świat starożytny. Państwo i społeczeństwo* [1], s. 496-505.
- Baron A., *Świętość a ideały człowieka (Ojcowie Apostolscy, Klemens Aleksandryjski, Orygenes). Studium teologiczne na tle modeli filozoficzno-religijnych*, Kraków 2013, Wydawnictwo WAM.
- Barret. L.M., *Los padres capadocios y el concepto de persona*, „*Studia Gilsoniana*” 2 (2013) 53-64.
- Czyżewski B., *Sens życia w ocenie Ojców Apostolskich*, *VoxP* 32 (2012) t. 57, 93-101.
- Degórski B., *Λόγος and the Creation of the Human Being: Sketching the Patristic Thought*, w: *Logos et musica. In honorem Summi Romani Pontificis Benedicti XVI*, red. E. Szczurko – T. Guz – H. Seidl, *Ars Musica* 3, Frankfurt am Main 2012, Peter Lang, 71-85.
- Figiel J., *Teodocjanie*, EK XIX 617.
- Figiel J., *Terapeuci*, EK XIX 702-703.
- Grzywaczewski J., „*Filioque*” *comme un probleme théologique et ecclésiastique*, *VoxP* 33 (2013) t. 59, 559-579.
- Grzywaczewski J., *L'Esprit-Saint comme Celui qui accomplit l'action du Père et du Fils*, *VoxP* 33 (2013) t. 60, 147-164.
- Kaucha K., *Czy grób naprawdę był pusty? Całun Turyński w teologii fundamentalnej*, „*Roczniki Teologii Fundamentalnej i Religiologii*” 4(59) (2012) 21-49.
- Kozłowski J.M., *Cieśla i krzyż*, *VoxP* 33 (2013) t. 60, 183-189.
- Kozłowski J.M., *Homer a Eucharystia*, *VoxP* 32 (2012) t. 57, 351-357.
- Misiarczyk L., *Charyzmat prorocki w pierwszych wiekach Kościoła*, *StPł* 41 (2013) 85-100.
- Misiarczyk L., *Od charyzmatu do „ordo exorcistarum”. Rozwój praktyki egzorcyzmu w pierwotnym chrześcijaństwie*, *VoxP* 33 (2013) t. 59, 67-85.
- Myszor W., *Setyci*, EK XVIII 68-69.
- Napiórkowski A., *Is the Kingdom of Heaven the Church of Jesus Christ*, *VoxP* 33 (2013) t. 59, 547-557.
- Naumowicz J. – Krasucka B., *Theotokos*, EK XIX 762-763.
- Nieścior L., *Radość zapisanych w niebie. Łk 10, 20 w interpretacji patrystycznej*, *VoxP* 32 (2012) t. 58, 239-260.
- Osek E., *Hymny Proklosa: filozofia i kult*, *VoxP* 33 (2013) t. 59, 487-530.
- Pietras H., *Sobór Nicejski (325). Kontekst religijny i polityczny, dokumenty i komentarze*, Kraków 2013, Wydawnictwo WAM.
- Pietrusiak P., *Kościół u apologetów greckich II wieku*, „*Rocznik Teologii Katolickiej*” 11 (2012) 61-78.
- Przyszychowska M., *Czy Ojcowie Kościoła przed Augustynem mówili o grzechu pierworodnym?*, *VoxP* 33 (2013) t. 59, 251-267.
- Przyszychowska M., *Natura ludzka jako zagubiona owca w nauczaniu Ojców Kościoła*, *VoxP* 32 (2012) t. 57, 521-533.
- Przyszychowska M., *Wszyscy byliśmy w Adamie. Jedność ludzkości w Adamie w nauczaniu Ojców Kościoła*, *Alfa i Omega* 32, Poznań 2013, Wydawnictwo „W drodze”.
- Sawa R., *Typos*, EK XIX 1239.

- Słomka J., *Trójca Święta II. W teologii A. Ujęcie historyczne 1. Patrystyka*, EK XIX 1049-1051.
- Sordyl K., *Dzieje schizmy pryscyliańskiej (370-385). Dramatyczna likwidacja pryscylianizmu*, VoxP 33 (2013) t. 59, 317-327.
- Sordyl K., *Próba rekonstrukcji doktryny i struktury Kościoła nowacjańskiego*, VoxP 32 (2012) t. 57, 535-550.
- Szałanda T., *Zarys nauki Kościoła o istnieniu Zła osobowego i walka z nim od końca I do VI wieku*, „Studia Redemptorystowskie” 10 (2012) 59-72.
- Szczur P., *Subordynacjanizm*, EK XVIII 1141.
- Szczur P., *Syrmijskie formuły*, EK XVIII 1371-1372.
- Szram M., *Teopaszizm*, EK XIX 692-693.
- Szram M., *Tradycja II. Aspekt Patrystyczny*, EK XIX 956-957.
- Szram M., *Wiara prosta czy wiara szukająca zrozumienia? Dylematy pierwszych chrześcijan*, „Scripturae Lumen” 5 (3013) 321-334.
- Terka M., *Opętanie i egzorcyzmy w apologetyce wczesnochrześcijańskiej II-III wieku*, VoxP 33 (2013) t. 59, 87-111.
- Turek W., *Encyklika „Lumen Fidei”: śladami starożytnych pisarzy chrześcijańskich*, StPł 41 (2013) 73-84.
- Wojda J., *La Question monothélite et l'engagement des Églises d'Occident, plus spécialement celle des Francs jusqu'au synode de Latran (649)*, „Rocznik Teologii Katolickiej” 11 (2012) 93-110.
- Wygralak P., *Zło magii w pastoralnych wskazaniach Ojców Kościoła*, VoxP 33 (2013) t. 59, 303-316.
- Wysocki M., *Sewerianie*, EK XVIII 75.
- Żurek A., *Dobra doczesne a nadzieja życia wiecznego z perspektywy Ojców Kościoła*, VoxP 33 (2013) t. 60, 535-545.

5.2. Historia doktryn (filozofia)

- Kołosowski T., *Etyczno-antropologiczne aspekty aborcji w świetle wybranych dzieł antycznej literatury Grecji i Rzymu*, „Seminare” 2013, nr 33, 251-262.
- Kosmulska B., *Metafizyczne określenia w orzeczeniach soborów starożytnego Kościoła: przyczynek do dyskusji nad duchem i literą dogmatu*, „Acta Universitatis Lodzianensis. Folia Philosophica” 26 (2013) 27-34.
- Leonkiewicz Ł., *Pisarze wczesnochrześcijańscy wobec filozofii starożytnej (cz. 1)*, „Elpis” 27 (2013) 117-128.
- Pańpuch Z., *Piękno w kontekstach moralnych w starożytnych tekstach filozoficznych*, w: *Spór o piękno* [1], s. 127-152.
- Stępień T., *Granice człowieczeństwa – granice świętości. O ponadludzkiem sposobie życia filozofa i mnicha*, w: *Sympozja Kazimierskie* [1], s. 247-257.

6. Liturgia

- Jungmann J.A., *Liturgia pierwotnego Kościoła do czasów Grzegorza Wielkiego*, tłum. T. Lubowiecka, Modlitwa Kościoła 16, Kraków 2013, Wydawnictwo Benedyktynów.
- Ławreszuk M., *Paschalia Kościoła prawosławnego: metody obliczania daty Paschy*, „Elpis” 25-26 (2012) 217-277.

- Matyszewski A., *Historyczna rzeczywistość pieśni religijnej – od starożytności do średniowiecza*, „Roczniki Liturgiczno-Homiletyczne” 3(59) (2012) 63-78.
- Ostrowski D., *Mistagogia końca IV wieku jako teologia w ujęciu Enrico Mazzy*, „Roczniki Liturgiczno-Homiletyczne” 3(59) (2012) 115-126.
- Pałęcki W., *Nadużycia wobec Eucharystii w świetle średniowiecznych ksiąg pokutnych „Libri Poenitentiales”*, „Roczniki Liturgiczno-Homiletyczne” 3(59) (2012) 127-155.
- Potoczny M., *L’origine delle azioni relative alla dedicazione di una Chiesa negli antichi testimoni bizantini e latini*, „Liturgia Sacra” 41 (2013) 65-81.
- Radej M., *Dzień i pora głoszenia kazania – panorama historyczne*, „Roczniki Liturgiczno-Homiletyczne” 3(59) (2012) 226-239.
- Spataro R., *Cur sermo latinus adhibendus sit in sacris agendis?*, VoxP 33 (2013) t. 60, 69-77.
- Szczur P., *Ojcowie Kościoła wobec bogactwa kościołów i przepychu liturgii. Zarys problematyki*, VoxP 32 (2012) t. 57, 641-657.
- Święta i Boska Liturgia Świętego Apostoła Jakuba, brata Pańskiego i pierwszego biskupa Jerozolimy. Wersja syryjska, tłum. (z j. rosyjskiego) A. Sarwa, Sandomierz 2013, Wydawnictwo „Armoryka”.
- Zachara M., *Rozwój obrzędu bierzmowania i jego związek z liturgią chrzcielną w rycie rzymskim od VIII do X wieku na podstawie źródeł liturgicznych*, „Roczniki Liturgiczno-Homiletyczne” 3(59) (2012) 157-171.
- Zając M., *Eucharystia jako centrum celebracji chrześcijańskiej w ujęciu katechetycznej Szkoły Aleksandryjskiej*, VoxP 32 (2012) t. 57, 773-792.

7. Hagiografia i historia duchowości

- Borkowska M., *Abba, powiedz mi słowo*, Z Tradycji Mniszej 11, Kraków 2013, Wydawnictwo Benedyktynów (wznowienie).
- Borkowska M., *Od Radegundy do Julianny*, Kraków 2013, Wydawnictwo „Znak”.
- Borkowska M., *Twarze Ojców Pustyni*, wyd. 2, Kraków 2013, Wydawnictwo Benedyktynów.
- Bralewski S., *Praktykowanie postu w świetle historiografii kościelnej IV-V wieku*, VoxP 33 (2013) t. 59, 359-378.
- Bulas R., *Chrześcijańskie itineraria do miejsc świętych od II do VIII wieku*, VoxP 32 (2012) t. 57, 77-91.
- Clement O., *Źródła. Początki mistyki chrześcijańskiej*, t. 1, tłum. H. Paprocki, Warszawa 2013, Wydawnictwo „Promic”.
- Degórski B., *Księga Hioba w najstarszym piśmiennictwie monastycznym (IV-V wiek)*, „Biblica et Patristica Thoruniensia” 6 (2013) 167-178.
- Kupisiński Z., *Kult świętej Barbary w polskiej religijności ludowej*, „Roczniki Teologii Fundamentalnej i religiologii” 4(59) (2012) 241-257.
- Kurek R., *Leksykon świętych i sławnych diakonów*, Kraków 2013, Wydawnictwo WAM.
- Misiarczyk L., *Antyczny monastycyzm syryjski*, StPł 40 (2012) 83-96.
- Modzelewska B., *Szymon I Bar Sabba*, EK XIX 221.
- Nowak J., *Święci Katarzyna i Andrzej w religijności i tradycji ludowej regionu tomaszowskiego*, „Roczniki Teologii Fundamentalnej i Religiologii” 4(59) (2012) 259-280.

- Paczkowski M., *Reinterpretacja postaci Hioba w starożytnym monastycyzmie chrześcijańskim*, „Biblica et Patristica Thoruniensia” 6 (2013) 179-204.
- Pałubka Z., *Teodot z Ancyry*, EK XIX 634.
- Starowieyski M., *Elementy autobiograficzne w trzech „Męczeństwach” afrykańskich z III wieku*, VoxP 32 (2012) t. 57, 575-585.
- Stróż A., *Historia badań nad zagadnieniem najstarszych zachodnich sanktuariów męczenników. Od kontrreformacyjnej apologetyki po współczesne badania interdyscyplinarne*, VoxP 33 (2013) t. 60, 315-335.
- Stróż A., *O przekraczaniu granic. Wczesne świadectwa depositio reliquiae intra muros w lacińskiej Europie*, w: *Sympozja Kazimierskie* [1], s. 219-234.
- Szram M., *Idea pokornego uniżenia w antycznej myśli greckiej*, VoxP 33 (2013) t. 60, 405-415.
- Szram M., *Pokora w walce z pychą – fundamentalny spór moralno-duchowy w rozumieniu Ojców Kapadockich i Jana Chryzostoma*, VoxP 33 (2013) t. 59, 531-545.
- Szram M., *Terminologia dotycząca pokory i pychy w pismach greckich Ojców Kościoła IV wieku*, VoxP 32 (2012) t. 58, 327-342
- Wipszycka E., *A look of at the origins of monasticism in Egypt from a geographic point of view*, „Przegląd Humanistyczny” 57 (2013) nr 2, 109-126.
- Wiśniewski P., *Duchowość chorału gregoriańskiego*, „Liturgia Sacra” 41 (2013) 103-118.
- Wysocki M., *Męczeństwo granicą świętości? – Męczeństwo i męczennicy w Afryce Prokonsularnej w II i III wieku*, w: *Sympozja Kazimierskie* [1], s. 267-287.
- Wysocki M., *Wiara męczenników – świadectwo opisów męczeństwa*, „Scripturae Lumen” 5 (2013) 353-369.
- Zachodnie reguły monastyczne*, red. M. Starowieyski, ŻM 50, Kraków 2013, Wydawnictwo Benedyktynów.

8. Archeologia i historia sztuki

- Adamiak S., *Hiob w ikonografii wczesnochrześcijańskiej – niektóre przykłady, motywy i ich pochodzenie*, „Biblica et Patristica Thoruniensia” 6 (2013) 137-148.
- Bulas R.M., *Dekoracje irlandzkich psalterzy*, VoxP 33 (2013) t. 60, 93-109.
- Cyrek O., *Frontalne i całopostaciowe wizerunki Chrystusa na ikonach bizantyńskich i ruskich: schemat ikonograficzny*, PS 16 (2012) nr 31, 217-240.
- Cyrek O., *Macierzyństwo Theotokos wyrażone na ikonach bizantyńskich, ruskich i bałkańskich w kontekście tajemnicy wcielenia Logosu*, „Liturgia Sacra” 41 (2013) 169-191.
- Cyrek O., *Przedstawienia Ducha Świętego na ikonach bizantyjskich i ruskich: kanon ikonograficzny a dogmat teologiczny*, AnCra 44 (2012) 57-71.
- Cyrek O., *Wyobrażenia Boga Ojca w ikonografii nowożytnej w kontekście dogmatu trynitarnego. Kanon obowiązujący w sztuce zachodniej i wschodniej*, „Studia Redemptorystowskie” 10 (2012) 224-249.
- Głowa A., *Wyznaczanie granic świętości w kościołach Hiszpanii wizygockiej*, w: *Sympozja Kazimierskie* [1], s. 161-174.
- Iwaszkiewicz-Wronikowska B., *Cancelli, czyli najstarsze przykłady wyznaczania granic świętości w chrześcijańskich miejscach kultu*, w: *Sympozja Kazimierskie* [1], s. 123-147.

- Jastrzębowska E., *Dom Boży, przestrzeń święta u pogan i chrześcijan w późnym antyku. Transformacja świątyń w kościoły*, w: *Sympozja Kazimierskie* [1], s. 105-121.
- Kalinowski Z., *O różnorodności granic sacrum w kościołach wczesnochrześcijańskich i karolińskich*, w: *Sympozja Kazimierskie* [1], s. 175-194.
- Knapiński R., *Chryścianizacja motywów antyku greckiego i rzymskiego w sztuce*, w: *Spór o piękno* [1], s. 107-126.
- Lic A., *Architektura wczesnochrześcijańska w Arabii Wschodniej na przykładzie kościołów w Jubail, Al-Qusur i Al-Khawr*, w: *Sympozja Kazimierskie* [1], s. 317-325.
- Muc A., *Śmierć i pogrzeb w chrześcijańskim Egipcie (IV-VIII w.)*, Kraków 2013, Wydawnictwo „Nomos”.
- Polański T., *Icons of the Virgin Mary in the Early Greek and Coptic Texts*, „Folia Orientalia” 49 (2012) 413-424.
- Próchniak D., *Portale wczesnochrześcijańskich kościołów armeńskich i ich narodowa symbolika*, w: *Sympozja Kazimierskie* [1], s. 207-217.
- Wierna R., *Apokryficzne przedstawienie męczeństwa św. Bartłomieja Apostoła na obrazie z kościoła parafialnego w Burgrabicach*, *VoxP* 32 (2012) t. 57, 737-750.
- Szymaszek M., *Uwagi o przegrodach ołtarzowych w kościołach płaskowyżu Tur' Abdin w odniesieniu do badań Gertrude Lowthian Bell*, w: *Sympozja Kazimierskie* [1], s. 195-206.
- Zalewska-Lorkiewicz K., *Ikonoografia Objawienia św. Jana w sztuce Europy Zachodniej do roku 1000*, w: *Czas Apokalipsy* [1], s. 137-149.
- Zimnowodzka A., *Wyznaczanie granic miejsca świętego na przykładzie tzw. więzienia Św. Wincentego w Walencji*, w: *Sympozja Kazimierskie* [1], s. 149-160.

9. Biblia

- Bardski K., *Holy Scripture through the eyes of the Church Fathers*, „Folia Orientalia” 50 (2013) 335-340.
- Bastit-Kalinowska A., *„Związać mocarza”: Starcie Jezusa i Belzebuba. Starożytna egzegeza Mt 12, 29 oraz tekstów paralelnych*, *VoxP* 33 (2013) t. 59, 113-127.
- Drzewiecka E., *Śmierć Judasza w Biblii i tradycji chrześcijańskiej*, Warszawa 2012, Wydawnictwo „Verbinum”.
- Gajewski W., *Ekklesia a oikos w epoce Nowego Testamentu. Kościół w świetle antycznego domostwa na podstawie 1 i 2 Kor oraz przypowieści Mt 7, 24-27, Mt 24, 45-51, Łk 15, 11-32*, Gdańsk 2013, Wydawnictwo UG.
- Górka B., *Obraz Boga w Biblii*, *VoxP* 32 (2012) t. 57, 181-192.
- Kaczmarek T., *Katechizm biblijny Kościoła kartagińskiego*, *PS* 17 (2013) nr 33, 17-42.
- Katolicki komentarz biblijny*, red. R.E. Brown – J.M. Fitzmyer – R.E. Murphy, polska red. naukowa W. Chrostowski, Prymasowska Seria Biblijna, Warszawa 2013, Oficyna Wydawnicza „Vocatio”.
- Longosz S., *Piękno w Biblii oraz w myśli Filona i najstarszych Ojców Kościoła*, w: *Spór o piękno* [1], s. 153-182.
- Mielcarek K., *The Authority of the New Testament*, w: *Authority in the Past and Present* [1], s. 11-23.
- Miszna Zeraim (Nasiona)*, red. R. Marcinkowski, Warszawa 2013, Wydawnictwo DiG.
- Muszala A., *Początkowe stadia życia ludzkiego według św. Pawła*, *PS* 17 (2013) nr 32, 35-49.

- Najda A.J., *Święto Trzech Króli w Biblii i tradycji Kościoła*, „Studia nad Rodziną” 16 (2012) 391-402.
- Olszewska K., *Rozumienie postaci Goga i Magoga w Biblii i literaturze pozabiblijnej*, StPł 40 (2012) 97-106.
- Osek E., *Granice świętości w Świątyni Jerozolimskiej. Próba rekonstrukcji na podstawie źródeł literackich*, w: *Sympozja Kazimierskie* [1], s. 21-63.
- Popowski R., *Onomastykon Septuaginty*, Prymasowska Seria Biblijna, Warszawa 2013, Oficyna Wydawnicza „Vocatio”.
- Septuaginta czyli Biblia Starego Testamentu wraz z księgami deuterokanonicznymi i apokryfami*, przekł., wpraw. i przypisy R. Popowski, Prymasowska Seria Biblijna, Warszawa 2013, Oficyna Wydawnicza „Vocatio”.
- Tronina A., *Świętość według Księgi Kapłańskiej*, w: *Sympozja Kazimierskie* [1], s. 13-20.
- Węgrzyniak W., *Starotestamentowe życie nienarodzonych*, PS 17 (2013) nr 32, 17-34.
- Wróbel M.S., *Jezus i jego wyznawcy w Talmudzie. Analiza tekstologiczna, historyczna i socjologiczna*, Lublin 2013, Wydawnictwo KUL.
- Zalewska-Jura H., *Modlitwa Pańska w antycznym topos gatunkowym*, „Collectanea Philologica” 16 (2013) 151-157.
- Kiss Z., *Jahwe – Bóg czarów, Gabriel i Rafael – jego pomocnicy*, w: *Sympozja Kazimierskie* [1], s. 299-304.

9.1. Apokryfy

- Iwański D., *Księga Henocha – starożytny apokryf w świetle współczesnej wiedzy*, „Teologia i człowiek” 21 (2013) nr 1, 123-140.
- Kiszkowiak K., *Wątki maryjne w apokryfach staropolskich. Wybrane zagadnienia*, Gdańsk 2013, Wydawnictwo UG.
- Parchem M., *Postać Daniela w apokryficznym utworze „Żywoty proroków” (Vitae Prophetarum 4)*, CT 83 (2012) nr 2, 45-75.
- Proctwo Pseudo-Methodiusza z wykładem Wolfganga Ayttingera*, oprac. J. Kroczak, tłum. z łaciny Michał Hey Stawicki (przekład w staropolskiej wersji z lat 1562-1580), Bibliotheca Curiosa 13, Wrocław 2013, Oficyna Wydawnicza ATUT – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe.
- Sordyl K., *Ojcowie Kościoła i manichejczycy wobec apokryfów na tle kryzysu pryscyliańskiego*, VoxP 33 (2013) t. 60, 275-288.
- Wierna R., *Apokryficzne przedstawienie męczeństwa św. Bartłomieja Apostoła na obrazie z kościoła parafialnego w Burgrabicach*, VoxP 32 (2012) t. 57, 737-750.

9.2. Gnostycyzm

- Ewangelia według Bazylidesa*, tłum., wstęp i komentarz E. Osek, VoxP 32 (2012) t. 57, 865-885.
- Dekert T., *Marek Gnostyk, Kain i fałszerze prawdy. Wątek ojcostwa szatana w polemikach antyheretyckich II wieku*, VoxP 32 (2012) t. 57, 115-135.
- Myszor W., *„Ewangelia Judasza” – wprowadzenie do studium*, VoxP 33 (2013) t. 59, 9-19.
- Myszor W., *„Ewangelia Judasza”. Materiały bibliograficzne*, VoxP 33 (2013) t. 59, 668-671.
- Myszor W., *Koptyjska „żona” Jezusa*, ŚSHT 46 (2013) nr 1, 168-172.

- Sowińska A., *Znaczenie Egiptu w apokaliptyce – Logos Teleios/Asclepius (NHC VI, 8: 70,3-76,1; Ascl. 24-27)*, VoxP 32 (2012) t. 57, 551-573.
- Tylak A., *Corpus Hermeticum V*, „Collectanea Philologica” 15 (2012) 103-108.
- Zmorzanka A.Z., *Helena-Ennoia – piękno uświęcone, czyli o pewnej późnoantycznej wersji mitu Heleny Trojańskiej i jego źródłach*, w: *Spór o piękno* [1], s. 183-224.
- Zmorzanka A., „Platoński” Marsanes i jego pitagorejski wątek, VoxP 32 (2012) t. 57, 839-851.
- Zmorzanka A., *Teodot*, EK XIX 634-635.

10. Patrystyka i średniowiecze bizantyńskie oraz łacińskie

- Bonarek J., *Konstantyn Dalassenos – spadkobierca rzymskich cnót*, w: *Człowiek w antycznym świecie* [1], s. 397-410.
- Caldwell Ames Ch., *Inkwizycja i bracia św. Dominika. Szusne prześladowanie*, Poznań 2013, Wydawnictwo „W drodze”.
- Cyrulski M., „Obca” i „swoja”: dwie Ireny, dwie żony jednego władcy Bazylego Wielkiego Komnena, „Collectanea Philologica” 16 (2013) 141-149.
- Czarnecki P., *Kataryzm włoski. Historia i doktryna*, Kraków 2013, Wydawnictwo „Nomos”
- Daniel-Rops H., *Kościół wczesnego średniowiecza*, tłum. zbiorowe, Warszawa 2013², Wydawnictwo PAX.
- Derwich M., *Monachi semper reformandi. Kilka uwag o reformie i kryzysie w dziejach monastycyzmu średniowiecznego*, w: *Ecclesia semper reformanda* [1], s. 467-470.
- Dobrzyński Z., *Intrygi bizantyjskie*, Warszawa 2013, Wydawnictwo „Bellona”.
- Filipczak P., *Kilka uwag na temat rozruchów w Konstantynopolu w roku 512*, w: *Świat starożytny. Państwo i społeczeństwo* [1], s. 474-495.
- Gronowski M.T., *Spór o tradycję. Cluny oczyma swoich i obcych. Pomiędzy pochwałą a negacją*, Źródła monastyczne – Monografie 1, Kraków 2013, Wydawnictwo Benedyktynów.
- Historia o kobiecie papieżu*, oprac. J. Sokolski, Bibliotheca Curiosa 16, Wrocław 2013, Oficyna Wydawnicza ATUT – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe.
- Jaroszyński A. – Kotłowska A., *Eparchikon biblion V, 2: Is Thalassai the Same as Byssos?*, „Studia Ceranea” 3 (2013) 39-46.
- Kokoszko M. – Jagusiak K. – Rzeźnicka Z., *Owies w greckich traktatach medycznych starożytności i Bizancjum (V w. prz. Chr. – XI w. po Chr.)*, VoxP 33 (2013) t. 59, 421-447.
- Kokoszko M. – Jagusiak K. – Rzeźnicka Z., *Rice as a Foodstuff in Ancient and Byzantine Materia Medica*, „Studia Ceranea” 3 (2013) 47-68.
- Kokoszko M. – Jagusiak K. – Rzeźnicka Z., *Ryż jako pokarm i medykament w antycznej i bizantyńskiej literaturze medycznej*, „Przegląd Nauk Historycznych” 12 (2013) nr 1, 5-38.
- Kokoszko M. – Rzeźnicka Z., *Proso w gastronomii antyku i wczesnego Bizancjum*, VoxP 33 (2013) t. 59, 401-419.
- Kotłowska A., *Zwierzęta w kulturze literackiej Bizantyjczyków – Ἀναβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ*, Poznań 2013, Wydawnictwo Naukowe UAM.
- Leszka M.J., *Mieszkańcy Konstantynopola wobec uzurpacji Prokopiusza*, w: *Świat starożytny. Państwo i społeczeństwo* [1], s. 420-433.

- Leszka M.J., *Symeon I Wielki a Bizancjum. Byzantina Lodziensia XV. Z dziejów stosunków bułgarsko-bizantyńskich w latach 893-927*, Łódź 2013, Wydawnictwo UŁ.
- Marciniak-Kajzer A., *Jak wyglądały późnośredniowieczne kuchnie?*, VoxP 33 (2013) t. 59, 449-461.
- Migniewicz Ł., *Kleidion 1014*, Warszawa 2013, Wydawnictwo „Bellona”.
- Milewski I., *Dieta człowieka późnego antyku w relacjach łacińskich i greckich autorów chrześcijańskich epoki*, VoxP 33 (2013) t. 59, 379-386.
- Minczew G., *Remarks on the Letter of the Patriarch Theophylact to Tsar Peter in the Context of Certain Byzantine and Slavic Anti-heretic Texts*, „Studia Ceranea” 3 (2013) 113-130.
- Murawski R., *Karolińskie „Ordo de catechizandis rudibus”*, VoxP 32 (2012) t. 57, 419-426.
- Nęcza-Sikonowska K., *Granice grodu. O sakralizacji murów i bram na Rusi; Granice świętości osoby*, w: *Sympozja Kazimierskie* [1], s. 235-243.
- Podróże Jana z Mandeville*, tłum. B. Marcińczak, wstęp i komentarz B. Marcińczak – J. Sokolski, Bibliotheca Curiosa 15, Wrocław 2013, Oficyna Wydawnicza ATUT – Wrocławskie Wydawnictwo Oświatowe.
- Rogusz I., *Święty Bernard*, Wielcy Ludzie Kościoła, Kraków 2013, Wydawnictwo WAM.
- Sikorski D.A., *Jedna czy dwie reformy Kościoła karolińskiego?*, w: *Ecclesia semper reformanda* [1], s. 27-42.
- Skowronek M., *Some Remarks on the Anathemas in the Palaea Historica*, „Studia Ceranea” 3 (2013) 131-140.
- Stoyanov Y., *Medieval Christian Dualist Perceptions and Conceptions of Biblical Paradise*, „Studia Ceranea” 3 (2013) 149-166.
- Stradomski J., *Bizantyńsko-słowiańskie pisma apokaliptyczno-eschatologiczne w zbiorach cerkiewnosłowiańskich w Polsce*, w: *Czas Apokalipsy* [1], s. 92-98.
- Strzelczyk J., *The Authority of Knowledge in the Middle Age*, w: *Authority in the Past and Present* [1], s. 79-92.
- Sumbat syn Dawida (XI w.), *Żywot i opowieści o Bagrationach*, tłum. [z języka starogruzińskiego] i komentarz D. Kolbaja, „Pro Georgia” 22 (2012) 9-37 (tekst starogruziński + przekład), 37-45 (komentarz).
- Szlązak R., *Saloniki w okresie wczesnobizantyjskim (IV-VI wiek)*, Rzeszów 2013, Instytut Archeologii Uniwersytetu Rzeszowskiego.
- Święci Konstantyn-Cyryl i Metody. Patroni Wschodu i Zachodu*, t. 1: *Apostołowie Słowian w dawnej Europie*, t. 2: *Apostołowie Słowian w nowożytnej Europie*, oprac. zespół pod kierunkiem A. Naumowa, Biblioteka Duchowości Europejskiej 5, Kraków 2013, Wydawnictwo „Collegium Columbinum”.
- Wendland M., *Osiem szat arcykapłana żydowskiego i ubiór kapłanów chrześcijańskich w pismach Hrabana Maura i Walahfrida Strabo*, „Liturgia Sacra” 41 (2013) 93-102.
- Wilhelm of Saint-Thierry, *O kontemplacji Boga. Zwierciadło wiary*, tłum., wstęp i przypisy M. Czubak Scholle, Ad Fontes 27, Kęty 2013, Wydawnictwo „Marek Derewiecki”.
- Zołoteńki D., *Chlodwig. Dwa epizody z życia*, w: *Człowiek w antycznym świecie* [1], s. 365-376.

11. Autorzy

Acta Martyrum

Męczeństwo św. Konona (Passio sancti Cononis, BHG 361), tłum. i komentarz B. Dźwigala – J. Gutek – A. Jastrzębska – J. Kozłowski – M. Ornarowicz – R. Śliwa, wstęp P. Skowroński, *VoxP* 32 (2012) t. 58, 343-350.

Afrahat

--, *O pokutujących (Demonstratio VII. De paenitentibus. PSyr I 313-360)*, tłum., wstęp i komentarz A. Uciecha, *ŚSHT* 46 (2013) 5-17.

--, *List synodalny (Demonstratio XIV. Exhortatoria. PSyr I 573-726)*, tłum., wstęp i komentarz A. Uciecha, *ŚSHT* 46 (2013) 18-51.

Rackiewicz M., *El buen pastor según Afraates, el Sabio Persa*, „*Studia Redemptorystowskie*” 10 (2012) 158-170.

Uciecha A., „*Walka*” *Złego z „Synami Przymierza” na podstawie wybranych „Mów” Afrahata, Perskiego Mędrca*, *VoxP* 33 (2013) t. 59, 209-223.

Ambroży z Mediolanu

Kasprzak D., *Tematyka społeczna w pismach św. Ambrożego z Mediolanu*, *VoxP* 32 (2012) t. 57, 277-296.

Nocoń A., *Poeta poranka i wieczoru. Hymny św. Ambrożego w Liturgii Godzin*, *VoxP* 32 (2012) t. 57, 437-451.

Pałucki J., *Doświadczenie kuszenia Jezusa na pustyni szkołą chrześcijańskiego doskonalenia na podstawie komentarza św. Ambrożego do Ewangelii według św. Łukasza*, *VoxP* 33 (2013) t. 59, 179-196.

Turek W., *W trosce o formację duchownych: św. Ambroży i św. Augustyn*, w: „*Fructus Spiritus est Caritas*”. *Księga jubileuszowa ofiarowana Księdzu Profesorowi Franciszkowi Drąckowskiemu z okazji siedemdziesiątej rocznicy urodzin, czterdziestopięciolecia święceń kapłańskich i trzydziestopięciolecia pracy naukowej*, red. M. Wysocki, Lublin 2011, Wydawnictwo KUL, 411-427.

Wysocki M., „*Któryż to napój, jeśli nie napój mądrości, jest radością serca?*” (*Ep. 1, 7*), *czyli jak opisuje radość św. Ambroży w swoich listach*, *VoxP* 32 (2012) t. 58, 289-305.

Wysocki M., „*Nie ma nic ważniejszego od religii, nic wznioślejszego od wiary*” (*Ep. 72, 12*). *Wiara w świetle listów św. Ambrożego*, *VoxP* 33 (2013) t. 60, 497-511.

Zgraja B., *Stworzenia nierozumne wezwaniem do doskonałości. Przyczynek do studium nad „Hexaemronem” św. Ambrożego*, *VoxP* 32 (2012) t. 57, 821-837.

Zimny W., *Czy św. Ambroży był słabym teologiem? Nowatorskie aspekty nauki o Trójcy Świętej w dziele „De fide”*, „*Colloquia Theologica Ottoniana*” 2013, nr 1, 141-156.

Aponiusz

Lach-Bartlik L., *Terminologia trynitarna w „Expositio in Canticum Canticorum” Aponiusza (księgi I-III)*, *VoxP* 32 (2012) t. 57, 379-397.

Strękowski S., *Pieśń nad Pieśniami w interpretacji Aponiusza*, *VoxP* 32 (2012) t. 57, 601-612.

Apophtegmata Patrum

Apophtegmaty Ojców Pustyni, t. 4 (zbiór anonimowy wydany przez François Nau), ŻM 64, Kraków 2013, Wydawnictwo Benedyktynów.

Atanazy Aleksandryjski

--, *Mowy przeciw arianom I-III*, tłum. P. Szewczyk, ŻMT 67, Kraków 2013, Wydawnictwo WAM.

Augustyn

Augustyńskie napomnienie Wiktora (Admonitio Victorii – Epistula 8* Coll. Divjak), tłum., wstęp i komentarz J. Pudliszewski, VoxP 32 (2012) t. 57, 923-927.

Chaberek M., *Czy św. Augustyn był teistycznym ewolucjonistą?*, SPCh 49 (2013) nr 1, 5-23.

Eckmann A., *Radość (gaudium) w nauczaniu św. Augustyna*, VoxP 32 (2012) t. 58, 307-314.

Eckmann A., *Świętego Augustyna przeżywanie starości w świetle jego listów*, VoxP 32 (2012) t. 57, 155-166.

Kamczyk W., *Perykopa o wskrzeszeniu Łazarza (J 11, 1-44) a nauka św. Augustyna o odpuszczeniu grzechów*, VoxP 32 (2012) t. 57, 247-261.

Kasprzak D., *Koncepcja dobrowolnego ubóstwa w pismach monastycznych św. Augustyna*, VoxP 33 (2013) t. 60, 165-182.

Kasprzak D., *The Theological Principles Underlying Augustine's "City of God"*, „Theological Research” 1 (2013) 95-107.

Kolendo J., *Rola najmniejszej siły roboczej w rolnictwie rzymskim według Maxa Webera i w świetle korespondencji św. Augustyna*, w: *Świat starożytny. Państwo i społeczeństwo* [1], s. 434-440.

Llanes M.G., *Gadamer y la igualdad sustancial de pensamiento y lenguaje en San Agustín*, „Studia Gilsoniana” 2 (2013) 145-159.

Makosa P., *Konstytutywne elementy wstępnej katechezy według „De catechizandis rudibus” św. Augustyna*, VoxP 32 (2012) t. 57, 399-408.

Ortiz Á.D.R., *Valor y educación del amor según Max Scheler y San Agustín de Hipona*, „Studia Gilsoniana” 1 (2012) 75-89.

Strankowski M., *Zagrożenia w przepowiadaniu słowa Bożego w świetle „Enarrationes in Psalmos” św. Augustyna*, VoxP 33 (2013) t. 60, 289-314.

Stróżyński M., *„Visus iste non a carne trahebatur”. Rola zmysłów w kontemplacji w ks. VII i IX „Wyznań” Augustyna*, VoxP 33 (2013) t. 60, 337-358.

Stróżyński M., *Mourning in Augustine's "Confessions" from a psychoanalytic perspective*, „Collectanea Philologica” 15 (2012) 35-50.

Terka M., *Nauczanie św. Augustyna o Żydach w świetle „Enarrationes in Psalmos”*, VoxP 32 (2012) t. 57, 677-698.

Terka M., *Żli chrześcijanie, 677-698. Żli chrześcijanie w Kościele w świetle nauczania św. Augustyna*, VoxP 33 (2013) t. 60, 417-448.

Toczko R., *Pelagiusz widziany oczami św. Augustyna, św. Hieronima, Pawła Orosjusza i Mariusza Wiktoryna*, VoxP 32 (2012) t. 57, 699-712.

Toczko R., *Retoryka i filozofia w korespondencji św. Augustyna z Woluzjanem (Ep. 132, 135, 137)*, VoxP 33 (2013) t. 60, 449-459.

- Turek W., *Historia pewnego nawrócenia. Wielki Post ze św. Augustynem*, Kraków 2012, Wydawnictwo WAM (edycja włoska: *Storia di una conversione. La Quaresima con sant'Agostino*, trad. dal polacco A. Charycka, Città del Vaticano 2013, Libreria Editrice Vaticana).
- Turek W., „*Id non culpam, sed poenam esse iudicabam*” (*Confessiones VII 3, 5*). *Niektóre wątpliwości i refleksje św. Augustyna analizującego źródło zła*, *VoxP 33* (2013) t. 59, 241-250.
- Turek W., *La figura di s. Paolo nelle „Confessioni” di s. Agostino: considerazioni ascetiche*, w: *In caritate veritas. Luigi Padovese. Vescovo cappuccino. Vicario Apostolico dell'Anatolia. Scritti in memoria*, a cura di P. Martinelli – L. Bianchi, Bologna 2011, Edizioni Dehoniane, 565-572.
- Turek W., „*Tra due anime*”. *Le relazioni interpersonali in sant'Agostino*, Roma 2012, Editrice Rogate.
- Turek W., *W trosce o formację duchownych: św. Ambroży i św. Augustyn*, w: „*Fruitus Spiritus est Caritas*”. *Księga jubileuszowa ofiarowana Księdzu Profesorowi Franciszkowi Drączkowskiemu z okazji siedemdziesiątej rocznicy urodzin, czterdziestopięciolecia święceń kapłańskich i trzydziestopięciolecia pracy naukowej*, red. M. Wysocki, Lublin 2011, Wydawnictwo KUL, 411-427.
- Turek W., „*Wierni wzmacniają się przez wiarę*” (*De utilitate credendi 1, 2*). *Św. Augustyn w Liście apostoelskim Benedykta XVI „Porta fidei”*, *StPł 40* (2012) 19-26.
- Wojda J., *Św. Augustyn, jego życie moralne i duchowe w autowypowiedziach „Enarrationes in Psalmos”*, *VoxP 33* (2013) t. 60, 473-486.
- Wygralak P., *Obraz duszpasterza w komentarzach św. Augustyna do J 10, 1-17 i 21, 15-17*, *VoxP 33* (2013) t. 60, 487-496.
- Zarych M., *Cel czy tylko środek? O relacjach międzyludzkich w filozofii św. Augustyna*, „*Logos i Ethos*” 2013, nr 1 (34), 7-29.
- Żurek A., *Katecheza eucharystyczna św. Augustyna*, *VoxP 32* (2012) t. 57, 853-862.

Augustyn Pseudo-

- , *Dialog antymanichejski (Sermo contra Manichaeum)*, wstęp i tłum. W. Myszor, *VoxP 33* (2013) t. 60, 603-609.

Bardesanes z Edessy

- Kubica O., *Poglądy Bardesanesa na temat wolnej woli i przeznaczenia na podstawie fragmentów „Księgi praw krajów” (Liber Legum Regionum), znanych jako dialog „De fato” (Peri feimarménēs)*, w: *Granice wolności [1]*, s. 41-62.

Barnaba Pseudo-

- Mejzner M., *Walka dobra ze złem w „Liście Pseudo-Barnaby”*, *VoxP 33* (2013) t. 59, 21-37.

Bazyli Wielki

- , *Do młodzieńców o korzyściach z czytania książek pogańskich (De legendis gentilium libris, CPG 2867)*], tłum. R. Andrzejewski, wstęp i komentarz S. Longosz, *VoxP 32* (2012) t. 57, 895-921.
- Boura Th., *The relationship between Hellenism and Christianity in St. Basil's “Speech to the young...”*, *VoxP 32* (2012) t. 57, 53-57.

Beda

- , *Brytania – położenie, jej podbój i nawrócenie* (HE II-V, CPL 1375], tłum. I. Salomonowicz-Górska, wstęp i komentarz S. Longosz, *VoxP* 32 (2012) t. 57, 929-928.
- , *Komentarz Listu do Jakuba*, tłum. D. Szuk, *PSP* 67, Warszawa 2013, Wydawnictwo UKSW.

Benedykt

- Cyrek O., *Znaczenie informacji w codziennym życiu wczesnośredniowiecznych mnichów na podstawie „Reguły” Benedykta z Nursji*, „*Studia Redemptorystowskie*” 11 (2013) 145-171.

Cezary z Arles

- Kimsza R., *Cezarego z Arles (470/471-542/543) rozumienie symboli Apokalipsy św. Jana Apostoła (1-9)*, „*Rocznik Teologii Katolickiej*” 11 (2012) 47-60.
- Kimsza R., *Cezarego z Arles (470/471-542/543) rozumienie symboli Apokalipsy św. Jana Apostoła (1-9)*, w: *Czas Apokalipsy* [1], s. 46-53.
- Pochwat J., *Dzień Pański w nauczaniu św. Cezarego z Arles w świetle studium jego „Kazań do ludu”*, *VoxP* 33 (2013) t. 60, 245-262.
- Pochwat J., *Obraz społeczeństwa Galii pierwszej połowy VI wieku. Studium „Kazań do ludu” św. Cezarego z Arles*, w: *Fructus Spiritus est Caritas. Księga Jubileuszowa ofiarowana Ks. Prof. F. Drączkowskiemu z okazji siedemdziesiątej rocznicy urodzin, czterdziestopięciolecia święceń kapłańskich i trzydziestopięciolecia pracy naukowej*, red. M. Wysocki, Lublin 2011, 315-333.
- Pochwat J., *Św. Cezary z Arles i jego czasy*, w: *Św. Cezary z Arles, Kazania do ludu (1-80)*, *ŻMT* 57, Kraków 2011, 7-21; 23-32 (bibliografia).
- Pochwat J., *Św. Cezary z Arles, jako nauczyciel modlitwy, na podstawie jego „Kazań do ludu”*, w: *Przez Maryję ku Wcielonemu Słowu*, red. J. Kręcidło, *Studia Saletensia* 5, Kraków 2012, 73-97.
- Zgraja B., *Miłość nieprzyjaciół w świetle kazań do ludu św. Cezarego z Arles*, „*Seminarium*” 2013, nr 33, 263-275.

Cyprian z Kartaginy

- Kaczmarek T., *Il termine „Sacramentum” nell’accezione cristiana. La testimonianza di san Cipriano*, „*Teologia i człowiek*” 21 (2013) nr 1, 69-84.
- Misiarczyk L. – Sprusiński P., *Warunki powrotu „lapsi” do wspólnoty kościelnej według Cypriana z Kartaginy*, *StPł* 40 (2012) 27-48.
- Pietrusiak P., *Kościół jako fraternitas według Cypriana z Kartaginy*, „*Rocznik Teologii Katolickiej*” 10 (2011) 67-87.

Cyryl Aleksandryjski

- Artemi E., *The Christological Controversy between Nestorius of Constantinople and Cyril of Alexandria*, *VoxP* 32 (2012) t. 57, 35-51.
- Hołasek A., *Rola pontyfikatu Cyryla (412-444) w procesie umacniania potęgi patriarchy aleksandryjskiego w Kościele wczesnobizantyńskim*, *VoxP* 32 (2012) t. 58, 107-135.
- Marciniak B.J., *Koncepcja grzechu Adama u Cyryla Aleksandryjskiego*, *VoxP* 33 (2013) t. 59, 269-293.

Zhukovskyy V., *Antiochia i Aleksandria – czy zawsze teologiczna polaryzacja? Problem transcendencji oraz immanencji Boga w teologii Cyryla Aleksandryjskiego i Jana Złotoustego*, VoxP 32 (2012) t. 58, 91-106.

Cyryl ze Scytopolis

Twardowska K., „*Bronią mnichów jest medytacja, rozsądek, powściągliwość i posłuszeństwo wobec Boga*”. *Droga do świętości na podstawie Żywotów mnichów palestyńskich Cyryla ze Scytopolis*, w: *Sympozja Kazimierskie* [1], s. 259-266.

Didache

Widok N., *Terminologia idei świętości w „Didache”*, w: *Sympozja Kazimierskie* [1], s. 81-90.

Efrem Syryjczyk

--, *Hymn XXXI o wierze (Hymnus de fide XXXI)*, tłum., wstęp i komentarz J.W. Żelazny, VoxP 32 (2012) t. 57, 887-893.

Eucheriusz z Lyonu

Zalewski D., *Idea „contemptus mundi” u Eucheriusza z Lyonu*, VoxP 32 (2012) t. 57, 793-805.

Eugipiusz

--, *La Regola*, trad. e note B. Degórski – L.M., w: Eugippio Abate, *Opere*, ed. A. Genovese, [= Scrittori della Chiesa di Aquileia 7], Città Nuova – Società per la Conservazione della Basilica di Aquileia, Roma – Aquileia 2012, 139-249.

Eustacjusz z Antiochii

Cartwright S., *Eustathius of Antioch in modern research*, VoxP 33 (2013) t. 59, 465-486.

Euzebiusz z Cezarei

--, *Epistula ad Constantiam*, tłum. i wstęp D. Budzanowska w: *taż, Z historii preikonoklazmu: Euzebiusz z Cezarei i jego List do Konstancji (na tle epoki)*, WST 26 (2013) nr 1, 63-79 (artykuł), 79-83 (treść listu: Euzebiusza [z Cezarei] list do Konstancji Cesarzowej)

--, *Historia kościelna*, tłum. A. Caba na podstawie tłum. ks. Arkadiusza Lisieckiego, oprac. H. Pietras, ŻMT 70, Kraków 2013, Wydawnictwo WAM.

Degórski B., „*Wstęp*” *św. Hieronima do jego przekładu „Kroniki” Euzebiusza z Cezarei*, cz. 2., „*Rocznik Teologii Katolickiej*” 12 (2013) 141-154.

Tondera A., *Związek między chrystologią a teorią praw natury w traktacie Euzebiusza z Cezarei „Przeciwko Hieroklesowi”*, VoxP 32 (2012) t. 57, 713-725.

Euzebiusz z Heraklei

Zarzechny R., *Euzebiusz z Heraklei. Homilia [efeska] (CPG 6143) z etiopskiej antologii patrystycznej Qerellos*, VoxP 32 (2012) t. 57, 807-819.

Filon z Aleksandrii

Zyzek K., *Alegoryczny komentarz Filona Aleksandryjskiego do perykopy Rdz 6, 1-4*, „Seminare” 2013, nr 34, 11-20.

Filostorgiusz

Stachura M., *Jak heretyk pisze historię Kościoła? Przypadek Filostorgiusza*, w: *Człowiek w antycznym świecie* [1], s. 355-364.

Fotinus

--, *Żywot Jana Postnika (Vita Ioannis Ieiunatoris episcopi Constantinopoleos*, BHG II 893, CPG 9771), tłum., wstęp i komentarz P. Grotowski, *VoxP* 33 (2013) t. 59, 607-646.

Gaudencjusz z Brescii

Degórski B., *Chrzest w „Traktatach Wielkanocnych” św. Gaudentego z Brescji*, *VoxP* 32 (2012) t. 57, 103-113.

Degórski B., *Pochodzenie i upadek człowieka w „Traktatach Wielkanocnych” Gaudentego z Brescii*, *VoxP* 33 (2013) t. 60, 111-122.

Grzegorz Palamas

Krocak J., *Grzegorz Palamas wobec kontrowersji hezychastycznej*, „Logos i Ethos” 2012, nr 1(32), 127-136.

Krocak J., *Palamas and Florensky: The Metaphysics of the Heart in Patristic and Russian Philosophical Tradition*, „Studia Ceranea” 3 (2013) 69-82.

Makal G., *Prawosławie i islam. Dialog św. Cyryla i Grzegorza Palamasa z muzułmanami*, „Elpis” 27 (2013) 49-55.

Grzegorz Wielki

--, *Moralia*, t. 4: *Księgi XVII-XXII*, ŻM 63, Kraków 2013, Wydawnictwo Benedyktynów.
Adamiak S., *Grzegorz I Wielki wobec kryzysu duchowieństwa*, w: *Ecclesia semper reformanda* [1], s. 17-26.

Jaśkiewicz G., *Hipokryzja i jej przykłady w „Moraliach” św. Grzegorza Wielkiego*, „Biblica et Patristica Thoruniensia” 6 (2013) 229-238.

Kashchuk O., *Posiadanie cnót jako przedsmak niebiańskiego życia w nauczaniu Grzegorza Wielkiego*, *VoxP* 32 (2012) t. 57, 263-275.

Kasprzak D., *The allegorical sense of Gregory the Great's commentary on the Song of Songs*, *AnCra* 44 (2012) 101-114.

Grzegorz z Nazjanzu

Zagórski D., *Czy smutny i ckliwy potrafi się cieszyć? Rzecz o Grzegorzu z Nazjanzu*, *VoxP* 32 (2012) t. 58, 279-287.

Grzegorz z Nyssy

--, *Do tych, którzy odwołują chrzest* [*De iis qui baptismum differunt*, CPG 3147], tłum. i komentarz M. Przyszycowska, *VoxP* 33 (2013) t. 60, 547-555.

Brugarolas M., *Księga Hioba według Grzegorza z Nyssy*, tłum. A. Makowski, „Biblica et Patristica Thoruniensia” 6 (2013) 149-166.

- Strękowski S., *Troska o czystość wiary w rodzinie i we wspólnotach eklezjalnych w Kapadocji według św. Grzegorza z Nyssy*, „Studia Elckie” 15 (2013) 349-367.
- Szada M., *Konstrukcja wizerunku Makryny w pismach Grzegorza z Nyssy na tle literackiej tradycji przedstawiania heroicznej kobiety*, VoxP 33 (2013) t. 60, 359-383.
- Wyrbkiewicz A., *Nauka o przebóstwieniu w świetle Wielkiej mowy katechetycznej Grzegorza z Nyssy*, „Biblica et Patristica Thoruniensia” 6 (2013) 239-248.

Hierokles

- Tondera A., *Przyjaciel prawdy Sossianusa Hieroklesa*, ŚSHT 46 (2013) 303-316.

Hieronim

- , *Komentarz do Księgi Abdiasza (Commentarius in Abdiam, CPL 589)*, tłum., wstęp i komentarz Ł. Krzyszczyk, VoxP 33 (2013) t. 60, 557-601.
- , *Listy*, t. 5: *Listy 131-156*, ŻMT 68, Kraków 2013, Wydawnictwo WAM.
- Mularczyk-Budzan A., *Konfrontacja ascetyki Hieronima ze Strydonu i Pelagiusza z Brytanii na podstawie wybranych dzieł*, PS 17 (2013) nr 33, 231-250.
- Ozóg M., *Podróże mnichów i duchownych w świetle pism św. Hieronima*, VoxP 32 (2012) t. 57, 453-468.
- Pochwat J., *Obraz Maryi u św. Hieronima w jego „Komentarzu do Ewangelii według św. Mateusza”*, VoxP 32 (2012) t. 57, 505-519.
- Pochwat J., *Złe duchy – diabeł i demony na podstawie „Homilii o Księdze Psalmów” Orygenesza-Hieronima*, VoxP 33 (2013) t. 59, 129-150.
- Swoboda A., *Wychowanie potomstwa na przykładzie „Kobierców” Klemensa Aleksandryjskiego i „Listów” św. Hieronima*, VoxP 32 (2012) t. 57, 613-640.
- Szram M., *Inspiracje judeohelleńską egzegezą Filona Aleksandryjskiego w pismach św. Hieronima*, VoxP 32 (2012) t. 57, 659-665.
- Toczko R., *Pelagiusz widziany oczami św. Augustyna, św. Hieronima, Pawła Orozjusza i Mariusza Wiktoryna*, VoxP 32 (2012) t. 57, 699-712.

Hilary z Poitiers

- Karczewska H., *„Bestiariusz niewiary”. Ludzie oddaleni od Boga w nauczaniu św. Hilarego z Poitiers*, VoxP 33 (2013) t. 59, 225-239.
- Karczewska H., *Duchowy alfabet w świetle komentarza do Psalmu 118 Hilarego z Poitiers*, „Seminare” 2013, nr 34, 341-350.
- Sordyl K., *Związki doktryny pryscylikańskiej z pismami Hilarego z Poitiers i filozofią stoicką*, SSan 19 (2012) 193-204.

Historia monachorum in Aegypto

- Jasiewicz A., *Znaczenie cudów w „Historii mnichów w Egipcie”*, VoxP 32 (2012) t. 57, 217-224.

Ignacy z Antiochii

- Widok N., *Wiara – miłość – nadzieja. Studium w oparciu o Listy Ignacego z Antiochii*, Opolska Biblioteka Teologiczna 123, Opole 2013, Redakcja Wydawnictwa Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego.

Ireneusz z Lyonu

Piwovarczyk P., „*Communes et ecclesiastici*” w „*Adversus haereses*” III 15, 2 Ireneusza z Lugdunum, VoxP 32 (2012) t. 57, 495-503.

Piwovarczyk P., *Spoleczne i organizacyjne aspekty podziałów w gminie chrześcijańskiej w świetle „Adversus haereses” Ireneusza z Lugdunu*, w: *Sympozja Kaziemierskie* [1], s. 327-338.

Izydor z Sewilli

Krynicka T., „*Desine gentilibus iam inservire poetis...*” (*Versus XI 9*). *Chrześcijański epy w bibliotece Izydora z Sewilli*, VoxP 33 (2013) t. 60, 191-207.

Jan Chryzostom

Duda J., *Paideia w rodzinie chrześcijańskiej w nauczaniu Jana Chryzostoma*, „*Roczniki Nauk o Rodzinie*” 4(59) (2012) 221-235.

Kaczmarek S., *Jak mówić o Chrystusie, by rosła wspólnota? Chryzostomowa egzegeza Dz 2, 37-47 w 7. Homilii na Dzieje Apostolskie*, VoxP 32 (2012) t. 57, 225-245.

Nieścior L., *Nil z Ancyry a Jan Chryzostom o życiu monastycznym*, VoxP 32 (2012) t. 57, 427-435.

Stepniewska A., *Antuza – matka św. Jana Chryzostoma w świetle starożytnych źródeł*, VoxP 32 (2012) t. 57, 587-600.

Szczur P., *John Chrysostom's Assessment of Drunkenness*, VoxP 33 (2013) t. 59, 387-400.

Szram M., *Pokora w walce z pychą – fundamentalny spór moralno-duchowy w rozumieniu Ojców Kapadockich i Jana Chryzostoma*, VoxP 33 (2013) t. 59, 531-545.

Turek W., *Wiara – Liturgia – Życie codzienne. Refleksje w świetle niektórych tekstów św. Jana Chryzostoma*, w: *Wiara – Liturgia – Ewangelizacja. Materiały z Konferencji w Roku Wiary („Koinonia św. Pawła” w Kielcach, 8 VI 2013)*, red. S. Czerwik – H. Jagodziński – M. Królikowski – W. Turek, Kielce 2013, Wydawnictwo Jedność, 9-20.

Widok N., *Christian Family as Domestic Church in the Writings of St. John Chrysostom*, „*Studia Ceranea*” 3 (2013) 167-176.

Yatskov D., *Rola ojca na podstawie 20. homilii Jana Złotoustego na List św. Pawła do Efezjan*, VoxP 33 (2013) t. 60, 513-523.

Zhukovskyy V., *Antiochia i Aleksandria – czy zawsze teologiczna polaryzacja? Problem transcendencji oraz immanencji Boga w teologii Cyryla Aleksandryjskiego i Jana Złotoustego*, VoxP 32 (2012) t. 58, 91-106.

Zmuda A., *Sposoby przeciwstawiania się złemu duchowi w ujęciu św. Jana Chryzostoma*, VoxP 33 (2013) t. 59, 151-178.

Jan Kasjan

Nocoń A., „*Uczynimy człowieka na Nasz obraz i podobieństwo*” (*Rdz 1, 26*) w nauczaniu Jana Kasjana na temat modlitwy, „*Biblica et Patristica Thoruniensia*” 6 (2013) 249-270.

Nocoń A., *Władza złych duchów nad człowiekiem według Jana Kasjana*, VoxP 33 (2013) t. 59, 197-208.

Pochwat J., „*Mysterium iniquitatis*”. *Studium tajemnicy nieprawości w dziełach Jana Kasjana (360-435)*, Kraków 2012, Wydawnictwo „La Salette”.

Jan Klimak

Cyrek O., *Hezychia jako stan duszy i ciała w ujęciu Jana Klimaka i jej odzwierciedlenie w dziełach Andrzeja Rublowa*, „*Studia Elbląskie*” 14 (2013) 131-151.

Cyrek O., *Hezychia w ujęciu Jana Klimaka i jej odzwierciedlenie w wizerunkach postaci na ikonach Andrzeja Rublowa*, PS 16 (2012) nr 31, 217-240.

Sobczyk A.J., *Hezychia jako owoc modlitwy Jezusowej według pism wybranych ojców z XIII/XIV wieku z góry Athos*, „*Teologia i człowiek*” 21 (2013) nr 1, 107-122.

Jan Mandakuni

Milewski I., *Problematyka społeczna w „Mowach” Jana Mandakuniego*, VoxP 32 (2012) t. 57, 409-417.

Julian Apostata

--, *Cesarze*, tłum., wstęp i komentarz A. Pająkowska, *Fontes Historiae Antiquae* 27, Poznań 2013, Wydawnictwo Naukowe UAM.

Drabik A., *Cesarz Julian w sporze z urzędnikami rady miejskiej Antiochii*, w: *Człowiek w antycznym świecie* [1], s. 321-340.

Szoka A.I., *Cynicka bezwstydnosc (anaideia) skrótem do wolności? Rozważania nad skandalizującymi praktykami filozofów cynickich w mowach cesarza Juliana Apostaty*, w: *Granice wolności* [1], s. 29-40.

Justyn

Wróblewska J.E., *Św. Justyn – „sprawiedliwy pośród narodów”*, VoxP 32 (2012) t. 57, 751-761.

Kasjodor

Kasperski R., *Teodoryk Wielki i Kasjodor. Studia nad tworzeniem tradycji dynastycznej Amalów*, Kraków 2013, Wydawnictwo „Universitas”.

Klemens Aleksandryjski

Łesyk L., *Literatura klasyczna w recepcji Klemensa z Aleksandrii*, „*Littera Antiqua*” 2013, nr 6, 37-65.

Łesyk L., *Plato as Greeks' Moses in Clement's of Alexandria conceptualization*, „*Littera Antiqua*” 2013, nr 7, 66-80.

Swoboda A., *Wychowanie potomstwa na przykładzie „Kobierców” Klemensa Aleksandryjskiego i „Listów” św. Hieronima*, VoxP 32 (2012) t. 57, 613-640.

Szczur P., *Czy człowiek bogaty może być zbawiony? Stanowisko Klemensa Aleksandryjskiego*, TPatr 10 (2013) 43-56.

Szczur P., *Miejsce i rola wiary w dążeniu do doskonałości chrześcijańskiej w ujęciu Klemensa Aleksandryjskiego*, „*Teologia Patrystyczna*” 9 (2012) 41-55.

Zgraja B., *Przyjaciele Boga (gnostycy) – współdziałającymi w trudzie nabywania cnoty: przyczynek do aretologii Klemensa Aleksandryjskiego*, AnCra 44 (2012) 199-213.

Klemens Rzymski

Dentesano A., *Analisi retorica della Prima Clementis*, „Folia Orientalia” 49 (2012) 147-158.

Widok N., *Droga dążenia do świętości według Klemensa Rzymskiego*, VoxP 32 (2012) t. 57, 727-735.

Kolumba

Kosiński Ł., *Założenie i życie codzienne w klasztorze na Ionie w czasie działalności świętego Kolumby Starszego: 563-597*, „Kołło Historii” 12 (2012) 33-43.

Konstytucje Apostolskie

Ławreszuk M., *Nabożeństwo chrześcijańskie w IV wieku na podstawie „Konstytucji Apostolskich”*, „Elpis” 25-26 (2012) 133-153.

Leon I, papież

Pochwat J., *Godność człowieka w Słowie Wcielonym. Studium „Mów na Narodzenie Pańskie” św. Leona Wielkiego*, w: *Przez Maryję ku Wcielonemu Słowu*, red. J. Kręcidło, Studia Salettensia 5, Kraków 2012, 99-121.

Ziółkowska M., *Podstawy i elementy formacji chrześcijańskiej według Leona Wielkiego*, VoxP 33 (2013) t. 60, 525-534.

Maksym Cynik

Szoka A.I., *Maksym Heron z Aleksandrii. Cynik, teolog i jednodniowy biskup Konstantynopola*, w: *Człowiek w antycznym świecie* [1], s. 341-353.

Maksym Wyznawca

Kochańczyk-Bonińska K., *Ontyczne konsekwencje grzechu Adama w ujęciu Maksyma Wyznawcy*, VoxP 33 (2013) t. 59, 295-302.

Marcin z Bragi

Wyszomirski S., *Formula vitae honestae Marcina z Bragi i „zaginione” pismo Seneki „De quattuor virtutibus”*, „Symbolae Philologorum Posnaniensium Graece et Latinae” 22 (2012) fasc. 2, 95-104.

Mariusz Wiktoryn

Baron A., *Candidus, Marius Victorinus' fictitious friend, and his doctrine of the “Logos”*, „Theological Research” 1 (2013) 79-94.

Toczko R., *Pelagiusz widziany oczami św. Augustyna, św. Hieronima, Pawła Orozjusza i Mariusza Wiktoryna*, VoxP 32 (2012) t. 57, 699-712.

Nestoriusz

Artemi E., *The Christological Controversy between Nestorius of Constantinople and Cyril of Alexandria*, VoxP 32 (2012) t. 57, 35-51.

Nil z Ancyry

Nieścior L., *Interpretacja Łk 22,36 Nila z Ancyry na tle starożytnej egzegezy*, CT 83 (2012) nr 2, 113-124.

Nieścior L., *Nil z Ancyry a Jan Chryzostom o życiu monastycznym*, VoxP 32 (2012) t. 57, 427-435.

Nonnos z Panopolis

Lasek A.M., *Ποικίλια w Dionysiaka Nonnosa*, „Collectanea Philologica” 15 (2012) 23-34.

Osek E., *Hermes' Tablet (Nonnus D 41.343-44): An Allusion to the 'Orphic' Gold Leaves?*, „Littera Antiqua” 2013, nr 6, 73-104.

Szypkowski Ł.K., *Studia nad Nonnosem Henryka Wójtowicza*, „Meander” 68 (2013) 27-30.

Orygenes

--, *Homilie o Księdze Kapłańskiej*, wyd. 2 poprawione, tłum. S. Kalinkowski, ŻMT 69, Kraków 2013, Wydawnictwo WAM.

Duda J., *Radość z nawróconego grzesznika. „Metanoia” w nauczaniu Orygenesesa*, VoxP 32 (2012) t. 58, 261-278.

Pochwat J., *Złe duchy – diabeł i demony na podstawie „Homilii o Księdze Psalmów” Orygenesesa-Hieronima*, VoxP 33 (2013) t. 59, 129-150.

Składanowski M., *Mysł Orygenesesa: metodologiczne intuicje dla współczesnych teologów*, „Studia Elbląskie” 14 (2013) 151-164.

Pachomiusz

Pachomiana Graeca (Vita Graeca Prima, List Ammonia, Paralipomena), tłum. E. Dąbrowska, wstęp i oprac. E. Wipszycka, ŻM 65, Kraków 2013, Wydawnictwo Benedyktynów.

Paulin z Noli

Pałucki J., *Małżeństwo drogą doskonalenia chrześcijańskiego na podstawie epistolografii św. Paulina z Noli*, VoxP 32 (2012) t. 57, 469-481.

Paweł Orozjusz

Toczko R., *Pelagiusz widziany oczami św. Augustyna, św. Hieronima, Pawła Orozjusza i Mariusza Wiktoryna*, VoxP 32 (2012) t. 57, 699-712.

Pelagiusz

Mularczyk-Budzan A., *Konfrontacja ascetyki Hieronima ze Strydonu i Pelagiusza z Brytanii na podstawie wybranych dzieł*, PS 17 (2013) nr 33, 231-250.

Prokopiusz z Cezarei

--, *Historia wojen*, tłum., wstęp i komentarz D. Brodka, Kraków 2013, Towarzystwo Wydawnicze „Historia Iagellonica”.

Turlej S., *Cesarzowa Teodora w oczach Prokopiusza. W poszukiwaniu motywów powstania „Historii sekretnej”*, w: *Człowiek w antycznym świecie* [1], s. 377-396.

Prudencjusz

Pyzik-Turska M., *Wcielenie Chrystusa w świetle „Liber Apotheosis” i „Liber Cathemerinon” Aureliusza Prudencjusza Klemensa*, VoxP 33 (2013) t. 60, 263-273.

Sewer z Antiochii

Wysocki M., *Sewer z Antiochii*, EK XVIII 73-74.

Sokrates Scholastyk

Bralewski S., *Zagłada filozofów helleńskich w Imperium Romanum – obraz mędrców w relacji Sokratesa z Konstantynopola i Hermiasza Sozomena*, VoxP 32 (2012) t. 57, 59-76.

Sozomen Hermiasz

Bralewski S., *Zagłada filozofów helleńskich w Imperium Romanum – obraz mędrców w relacji Sokratesa z Konstantynopola i Hermiasza Sozomena*, VoxP 32 (2012) t. 57, 59-76.

Stefan z Bizancjum

Sawa R., *Stefan z Bizancjum*, EK XVIII 915.

Sulpicjusz Sewer

Pochwat J., *Nauka o szatanie i demonach w ujęciu Sulpicjusza Sewera*, PS 16[34] (2012) nr 31, 199-215.

Pochwat J., *Sulpicjusz Sewer i jego dzieło w czasie przemian dziejowych w Galii na przełomie IV i V wieku*, TPatr 8 (2011) 65-102.

Pochwat J., *Synteza tematyki opętania i egzorcyzmu w dziełach Sulpicjusza Sewera*, TST 31 (2012) 111-120.

Pochwat J., *Zagadnienie nawrócenia i pokuty w dziełach Sulpicjusza Sewera*, PS 17 (2013) nr 1(32), 231-239.

Sydoniusz Apolinary

Grzywaczewski J., *Radość Sydoniusza Apolinarego z tego, że filozofia służy teologii*, VoxP 32 (2012) t. 58, 315-324.

Symeon z Bet Arsam

Modzelewska B., *Symeon z Bet Arsam*, EK XVIII 1308.

Symeon z Mezopotamii

Szczur P., *Symeon z Mezopotamii*, EK XVIII 1308-1310.

Tacjan Syryjczyk

Misiarczyk L., *Tacjan*, EK XIX 438-439.

Teodor Abu Quarrah

Figiel J., *Teodor abu Kurra*, EK XIX 622-623.

Karczewski Ł., *Dialog Teodora Abu Kurra ze światem islamu – zarys problematyki*, „Seminare” 2013, nr 33, 277-292.

Teodor Lektor

Szczur P., *Teodor Lektor*, EK XIX 624.

Teodor z Mopsuestii

Skibiński T., *Teodor z Mopsuestii*, EK XIX 624-626.

Teodor Studyta

Dybski H., *Wydania krytyczne, czas powstania i autorzy starożytnych „Żywotów” św. Teodora Studyty. Jego curriculum vitae w oparciu o „Żywot” A*, VoxP 32 (2012) t. 57, 137-154.

Kashchuk O., *Teodor Studyta*, EK XIX 620-621.

Teodorez z Cyru

Szewczyk P.M., *Teodorez z Cyru*, EK XIX 628-629.

Teofil Młodszy

Szczur P., *Teofil Młodszy*, EK XIX 645.

Teofil z Aleksandrii

Szram M., *Teofil z Aleksandrii*, EK XIX 646-647.

Teofil z Antiochii

Misiarczyk L., *Teofil z Antiochii*, EK XIX 645-646.

Teofil z Nicei

Szczur P., *Teofil z Nicei*, EK XIX 645.

Teofilakt z Ochrydy

Czarnuch M., *Teofilakta uzasadnienie „Wyjaśnienia do Ewangelii Marka”*, ŚSHT 46 (2013) 292-302.

Tertulian

Wysocki M., *Eschatology of the Time of Persecutions in the Writings of Tertullian and Cyprian*, StPatr 65 (2013) 379-393.

Wysocki M., *“Fides in Regula Posita Est. Habet Legem et Salutem de Observatione Legis” (Tert., Praescr. 14). Legal Description of the Fait. by Tertullian – Preparing for Constantine’s Turn and Ecclesiastical Law?*, *Lex et religio. XL Incontro di Studiosi dell’Antichità Cristiana*, SEA 135, Roma 2013, 485-495.

Wysocki M., *Tertulian*, EK XIX 731-735.

Testamentum Domini

Wysocki M., *Testamentum Domini*, EK XIX 743-744.

Tykoniusz

Wysocki M., *Tykoniusz*, EK XIX 1215-1216.

Tymoteusz I bp

Modzelewska B., *Tymoteusz I*, EK XIX 1230.

Tymoteusz II Ailuros

Wysocki M., *Tymoteusz II Ailuros*, EK XIX 1231.

Tytus z Bostry

Szczur P., *Tytus z Bostry*, EK XIX 1255-1256.

Wenancjusz Fortunat

Gacia T., „*Est locus, aestifero*” (*Carm. I, 18*) jako przykład topiki *locus amoenus* w poezji Wenancjusza Fortunata, RH 61 (2013) nr 3 (Filologia Klasyczna), 21-30.

12. Recenzje

Chrostowski W. (rec.), Atanazy Wielki, *Mowy przeciw arianom I-III*, tłum. P.M. Szewczyk, Kraków 2013 – CT 83 (2012) nr 2, 228-231.

Chrostowski W. (rec.), H. Pietras, *Sobór Nicejski (325): kontekst religijny i polityczny, dokumenty, komentarze*, Kraków 2013 – CT 83 (2013) nr 1, 209-213.

Dziuba A.F. (rec.), J. Krasieński, *Kościół i obrządkie wschodnie: sanktuaria: skarby kultury*, Sandomierz 2012 – CT 83 (2013) nr 1, 229-232.

Filipczak P. (rec.), M. Stachura, *Wrogowie porządku publicznego. Studium zjawiska agresji językowej w Kodeksie Teodozjusza, Nowelach Postteodozjańskich i Konstytucjach Sirmondiańskich*, Kraków 2010 – „*Studia Ceranea*” 3 (2013) 218-220.

Filipczak P. (rec.), *Świat rzymski w V wieku*, red. K. Twardowska – R. Kosiński, Kraków 2010 – „*Studia Ceranea*” 3 (2013) 221-223.

Groń R. (rec.), H. Chadwick, *Augustine of Hippo. A life*, Oxford 2010 – VoxP 32 (2012) t. 58, 362-364.

Groń R. (rec.), Aelred z Rievaulx, *O duszy*, tłum. i przypisy M. Czubak, Kęty 2009 – VoxP 32 (2012) t. 58, 369-371.

Kasprzak D. (rec.), J. Pochwat, *Misterium iniquitatis. Studium tajemnicy nieprawości w dziełach Jana Kasjana (360–435)*, Kraków 2012 – PS 17 (2013) nr 33, 301-302.

Klusek K. (rec.), J. Pochwat MS, „*Misterium iniquitatis*”. *Studium tajemnicy nieprawości w dziełach Jana Kasjana (360-435)*, Kraków 2012 – VoxP 33 (2013) t. 59, 650-653.

Kochanek P. (rec.), J. Dybała, *Ideal kobiety w pismach kapadockich Ojców Kościoła i Jana Chryzostoma*, Byzantina Lodziensia 14, Łódź 2012 – VoxP 32 (2012) t. 58, 351-355.

Kochanek P. (rec.), P. Filipczak, *Bunty i niepokoje w miastach wczesnego Bizancjum (IV wiek n.e.)*, Byzantina Lodziensia 12, Łódź 2009 – VoxP 32 (2012) t. 58, 355-358.

Kochańczyk-Bonińska K. (rec.), M. Przyszychowska, *Wszyscy byliśmy w Adamie. Jedność ludzkości w Adamie w nauczaniu Ojców Kościoła*, Poznań 2013 – VoxP 33 (2013) t. 59, 654-655.

Leszka M.J. (rec.), J. Bonarek, *Bizancjum w dobie bitwy pod Mantzikert. Znaczenie zagrożenia seldżuckiego w polityce bizantyńskiej w XI wieku*, Notos – Scripta Antiqua et Byzantina 7, Kraków 2011 – „Przegląd Nauk Historycznych” 12 (2013) nr 1, 289-293.

Leszka M.J. (rec.), M. Ożóg, *Inter duas potestas. Polityka religijna Teoderyka Wielkiego*, Kraków 2012 – „*Studia Ceranea*” 3 (2013) 233-234.

- Milewski I. (rec.), R. Wiśniewski, *Wróżbiarstwo chrześcijańskie w późnym antyku, czyli jak poznać przyszłość i nie utracić zbawienia*, Warszawa 2013 – VoxP 33 (2013) t. 59, 655-661.
- Milewski I. (rec.), W. Gajewski, *Ekklesia a oikos w epoce Nowego Testamentu. Kościół w świetle antycznego domostwa na podstawie 1 i 2 Kor oraz przypowieści Mt 7, 24-27, Mt 24, 45-51; Łk 15, 11-32*, Gdańsk 2013 – VoxP 33 (2013) t. 59, 661-665.
- Mroczkowski I. (rec.), W. Turek, „*Tra due anime*”: *le relazioni interpersonali in Sant'Agostino*, Roma 2012 – StPł 40 (2012) 329-332.
- Sławiński H. (rec.), A. Seweryn, *Teologia męczeństwa w przepowiadaniu św. Augustyna*, Kraków 2011 – PS 17 (2013) nr 33, 305-307.
- Sobiech M. (rec.), J. Pochwat, „*Mysterium iniquitatis*”. *Studium tajemnicy nieprawości w dziełach Jana Kasjana (360-435)*, Kraków 2012 – VoxP 32 (2012) t. 58, 364-366.
- Starowieyski M. (rec.), *Codices Chrysostomici Graeci*, vol. I-VII, Paris 1968 →, CNRS Éditions – VoxP 33 (2013) t. 59, 647-650.
- Szram M. (rec.), A. Żurek, „*Mysterium passionis – corpus et sanguis Christi – communio*”. *Eucharystia sakramentem wtajemniczenia chrześcijańskiego w Kościele łacińskim czwartego i początku piątego wieku*, SACH NS 14, Katowice 2012 – VoxP 32 (2012) t. 58, 359-362.
- Szram M. (rec.), *Nowy podręcznik języka greckiego dla teologów* (recenzja książki: S. Kalinkowski, Ἑλληνιστὶ εἰδέναι. *Język grecki. Podręcznik dla studentów teologii*, ćwiczenia oprac. K. Siwek, Warszawa 2012, „Verbinum” – „Meander” 68 (2013) 198-200.
- Trzebuniak J. (rec.), T. Špidlík, *Perelki Ojców Kościoła*, tłum. A. Babuchowski, Warszawa 2010 – VoxP 32 (2012) t. 58, 366-369.
- Turek W. (rec.), „*Docere et discere*”. *La figura del maestro nella formazione scolastica del mondo antico pagano e cristiano*, ed. M. Maritano – M. Sajovic, Pontificium Institutum Altioris Latinitatis (= Veterum et Coaevorum Sapientia 2), Roma 2012, LAS – „Latinitas” 2 (2012) 187-189.
- Turek W. (rec.), J. Wojtczak-Szyszkowski, *Te decet hymnus*, Białystok 2011, BUK – „Latinitas” 1 (2012) 92-93.
- Turek W. (rec.), M. Mejzner, *L'escatologia di Metodio di Olimpo*, SEA 124, Romae 2011 – „Latinitas” 4 (2011) 382-384.
- Turek W. (rec.), W. Kamczyk, *Tota Paschalis Solemnitas. Teologia i duszpasterstwo w kazaniach i homiliach św. Augustyna*, SACH NS 12, Katowice 2012 – „Latinitas” 2 (2012) 189-190.
- Wolińska T. (rec.), L. Santagati, *Storia dei Bizantini di Sicilia*, Caltanissetta 2012 – „Studia Ceranea” 3 (2013) 238-244.
- Zytka M. (rec.), Sh. Tougher, *The Eunuch in Byzantine History and Society*, London 2010 – „Studia Ceranea” 3 (2013) 249-252.

13. Sprawozdania

- Adamiak S., *Międzynarodowa Konferencja Naukowa: „Święty cesarz Konstantyn i chrześcijaństwo”* (Nisz, 31 V - 2 VI 2013), VoxP 33 (2013) t. 59, 717-719.
- Degórski B., *Milczenie i słowo* (XXXIX „Dni Augustiańskie” – Rzym, 6-8 V 2010), VoxP 32 (2012) t. 58, 487-490.

- Duda J., *Ortodoksja, herezja, schizma w Kościele starożytnym – w 1600. rocznicę dysputy św. Augustyna z donatystami w 411 r.* (Sekcja Patrystyczna, Stary Sącz, 20-21 IX 2011), *VoxP* 32 (2012) t. 58, 492-498.
- Głowa A., *Kontynuacja i zmiana w procesie chrystianizacji starożytnego świata* (XI Sympozjum Kazimierskie, Kazimierz nad Wisłą, 28-30 IX 2012), *VoxP* 32 (2012) t. 58, 511-512.
- Groń R., *Międzynarodowy Kongres Studiów Mediewistycznych – Konferencja Studiów Cysterskich* (Kalamazoo, 9-12 V 2013), *VoxP* 33 (2013) t. 59, 709-710.
- Groń R., *XLV Międzynarodowy Kongres Studiów Mediewistycznych – Konferencja Studiów Cysterskich* (Kalamazoo, 13-16 V 2010), *VoxP* 32 (2012) t. 58, 490-492.
- Grzywaczewski J., *Poganie i chrześcijaństwo w późnym Cesarstwie Rzymskim* (Budapeszt – Pécs, 7-10 III 2013), *VoxP* 33 (2013) t. 59, 708-709.
- Kochanek P., *Antyczna i bizantyńska sztuka kulinarna* (Lublin, KUL i UMCS, 9 XI 2012) – *VoxP* 33 (2013) t. 59, 697-698.
- Kochanek P., *Muzyka w Bizancjum: „Kanon paschalny” Jana Damasceńskiego* (Symposium bizantynistyczno-patrystyczne połączone z koncertem muzyki bizantyńskiej, Lublin, 17 V 2012), *VoxP* 32 (2012) t. 58, 508-509.
- Kochanek P., *Posiedzenia Komisji Bizantynologicznej Polskiego Towarzystwa Historycznego (KB PTH) w roku akademickim 2012/2013*, *VoxP* 33 (2013) t. 59, 704-705.
- Krauze-Kołodziej A., *„Roma sotterranea” czyli w poszukiwaniu starożytnego miasta* (wyjazd naukowy do Rzymu i okolic, 23 VII - 30 VII 2013), *VoxP* 33 (2013) t. 59, 719-723.
- Laudacja ks prof. dr. hab. Bogdana Czesza na obchodach 70. rocznicy urodzin Ks. prof. dr. hab. Franciszka Drączkowskiego*, *VoxP* 32 (2012) t. 58, 500-504.
- Łesyk L., *Sprawozdanie z VIIIeme Colloque International de Paléographie Grecque* (Hamburg, 22-28 IX 2013), „*Littera Antiqua*” 2013, nr 6, 118-124.
- Ogar M.E., *Zło w człowieku, Kościoły i świat według Ojców Kościoła* (Sekcja Patrystyczna, Katowice, 19-21 IX 2012), *VoxP* 33 (2013) t. 59, 687-696.
- Pyzik-Turska M., *Male symposium patrystyczne* (Łomża – Pieniężno – Ełk, 7-9 III 2013), *VoxP* 33 (2013) t. 59, 705-708.
- Sieńkowski M., *Sprawozdanie z symposium naukowego „Przepowiadanie. Od starożytności do współczesności”* (Ełk, 30 I 2013), „*Studia Ełckie*” 15 (2013) 269-272.
- Smalcerz T., *Report on Colloquia Orphica V* (Nieborów 2013), „*Littera Antiqua*” 2013, nr 6, 112-117.
- Trzebuniak J., *Posiedzenia Komisji Badań nad Antykiem Chrześcijańskim KUL w roku akademickim 2012/2013*, *VoxP* 33 (2013) t. 59, 698-705.
- Wysocki M., *„Lex” i „religio” w okresie późnego antyku* (XL „Dni Augustiańskie” – Rzym, 10-12 V 2012), *VoxP* 32 (2012) t. 58, 504-508.
- Wysocki M., *Międzynarodowe Symposium Studiów nad Donatyzmem* (Leuven, Belgia, 17-18 V 2012), *VoxP* 32 (2012) t. 58, 509-511.
- Wysocki M., *Piękno obecności Boga u Ojców Kościoła* (VIII Konferencja Patrystyczna, Maynooth, Irlandia, 10-13 X 2012), *VoxP* 32 (2012) t. 58, 512-514.
- Wysocki M., *Symposium patrystyczne: „Radość u Ojców Kościoła” i wręczenie Księgi Jubileuszowej Ks. prof. Franciszkowi Drączkowskiemu* (Lublin, KUL, 4 X 2011), *VoxP* 32 (2012) t. 58, 498-500.

Zasempa J., *Zbiory Biblioteki Uniwersyteckiej KUL warszatem pracy badacza antyku* (Lublin, 28 V 2013), VoxP 33 (2013) t. 59, 711-717.

14. Wybrane publikacje z zakresu literatury klasycznej

a) Przekłady

Aleksander z Afrodyzji, *Problemy etyczne*, tłum., wstęp i komentarz M. Komsta, Lublin 2013, Wydawnictwo KUL.

Cyzeron, *Mowy*, tłum. S. Kołodziejczyk – J. Mrukówna – D. Turkowska, Biblioteka Europejska, Kęty 2013, Wydawnictwo „Marek Derewiecki”.

Flawiusz Klaudiusz Julian, *Sympozjon albo Kronia*, tłum. i oprac. M. Chmielarz, Rhomaioi 4, Poznań 2013, Wydawnictwo Naukowe UAM.

Hermogenes, *Sztuka retoryczna*, tłum. H. Podbielski, Lublin 2013, Towarzystwo Naukowe KUL.

Hipokrates, *Aforyzmy*, tłum. i oprac. K. Głombiowski, Gdańsk 2013, Wydawnictwo UG.

Katullus, *Poezje wszystkie*, tłum. G. Franczak, wstęp A. Klęczar, Kraków 2013, Wydawnictwo Benedyktynów – Wydawnictwo „Homini”.

Sekstus Aureliusz Wiktor, *Zarys historii cesarzy*, tłum., wstęp i komentarz I. Lewandowski, Fontes Historiae Antiquae 17 (dodruk), Poznań 2013, Wydawnictwo Naukowe UAM.

Varro M. Terentius, *Siedem wzgórz Rzymu (De lingua latina 5, 41-56)*, tekst, przekład i komentarze oprac. A. Ziółkowski – K. Kokoszkiewicz i inni, Akme. Źródła starożytne 4, Warszawa 2013, Wydawnictwo „Sub Lupa”.

b) Opracowania

Adams J.N., *Seksualizmy łacińskie*, Wydawnictwo Benedyktynów – Wydawnictwo „Homini”, Kraków 2013

Bielawski K., *Teksty poetyckie greckich fragmentów muzycznych*, Kraków 2013, Wydawnictwo UJ.

Chiżyńska K., *Inspiracje grecko-rzymskie w ideologii nazistowskiej*, „Collectanea Philologica” 16 (2013) 159-173.

Czerwińska J., *Piękno w antycznej literaturze greckiej*, w: *Spór o piękno* [1], s. 127-152.

Czystość i brud. Higiena w starożytności, red. W. Korpalska – W. Ślusarczyk, Toruń 2013, Wydawnictwo UMK.

Dajczak W., *Authority of the Roman Jurist*, w: *Authority in the Past and Present* [1], s. 39-49.

Franczak A., *Oblicza Wenus. Bogini i jej święta w Rzymie*, Mediterraneum 10, Kraków 2013, Oficyna Wydawnicza „Historia Iagiellonica”.

Gacia T., *Odniesienia do klasycznych źródeł przedchrześcijańskich w nauczaniu papieża Benedykta XVI*, „Rocznik Teologii Katolickiej” 12 (2013) 5-18.

Gilski M., *Początkowe stadia życia ludzkiego według Homera*, PS 17 (2013) nr 32, 5-16.

Jońca M., *Przestępstwo znieważenia grobu w rzymskim prawie karnym*, Lublin 2013, Wydawnictwo KUL.

Kluczek A.A., *Roma marmorea (235-284)*, Poznań 2013, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk.

- Kokoszko M. – Jagusiak K., *Pisma Orybazjusza jako źródło informacji o pożywieniu ludzi w późnym Cesarstwie Rzymskim*, VoxP 33 (2013) t. 59, 339-357.
- Komorowski M., *Pojęcie teologii w pismach Platona i Arystotelesa*, „Acta Universitatis Lodzianis. Folia Philosophica” 26 (2013) 3-26.
- Kozłowski J., *Wschód rzymski pod panowaniem Flawiuszy*, Gniezno – Poznań 2013, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk.
- Kuryłowicz M., *Prawo rzymskie. Historia, tradycja, współczesność*, Lublin 2013, Wydawnictwo UMCS.
- Lucius Cornelius Sulla. History and Tradition*, red. D. Słape – I. Łuć, Lublin 2013, Wydawnictwo UMCS.
- Łukaszewicz A., *Na peryferiach świętości. Kilka uwag o świętych krokodylach i innych zwierzętach*, w: *Sympozja Kazimierskie* [1], s. 291-298.
- Madejski P., *Ara Pacis Augustae i granice „świętości” w Rzymie*, w: *Sympozja Kazimierskie* [1], s. 93-103.
- Niczyporuk P., *Bankierzy i operacje bankowe w starożytnym Rzymie*, Białystok 2013, Wydawnictwo „Temida”.
- Olbrycht M.J., *Imperium Parthicum. Kryzys i odbudowa państwa Arsakidów w pierwszej połowie pierwszego wieku po Chrystusie*, Kraków 2013, Oficyna Wydawnicza „Historia Iagiellonica”.
- Rzymowska L., *U źródeł pojmowania retoryki*, Wrocław 2013, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego.
- Skupińska-Løvset I., *Fidiasz – niedościgniony odtwórca boskości*, w: *Sympozja Kazimierskie* [1], s. 305-316.
- Trzcionkowski L., *Bios – Thanatos – Bios. Semiofory orfickie z Olbii i kultura polis*, Warszawa 2013, Wydawnictwo „Sub Lupa”.
- Wasilewski M., *Protagoras z Abdery. Sofista i wychowawca. Studium z historii filozofii wychowania*, Łódź 2013, Wydawnictwo UŁ.
- Witczak K.T., *Hystrix in Greek*, „Studia Ceranea” 3 (2013) 177-186.
- Wyszomirski S., *Potrawy na ucztę Nazydiena (Horatius, Saturae II 8) a „De re culinaria” Apicjusza*, VoxP 33 (2013) t. 59, 331-338.

zebrał i opracował
Józef Figiel SDS – Lublin, KUL

